

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ/ ΤΜΗΜΑ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ

**«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ
ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ
ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»**

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΚΟΥΛΙΟΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΔΡ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΥΤΟΥΠΗΣ

ΒΟΛΟΣ, 2021

«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»

ΔΗΛΩΣΗ ΠΡΩΤΟΤΥΠΙΑΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Υπεύθυνη Δήλωση

Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας αυτής της διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στη διπλωματική εργασία. Επίσης έχω αναφέρει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η διπλωματική εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για τις απαιτήσεις του *Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Λογιστική και Ελεγκτική* των Τμημάτων Οικονομικών Επιστημών και Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Βόλος, Σεπτέμβριος 2021.

Ημερομηνία: 01/09/2021

Ο Δηλών Ευάγγελος Γκούλιος

(Υπογραφή)

«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»

ΔΗΛΩΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Copyright © Ευάγγελος Γκούλιος, 2021

Με επιφύλαξη κάθε δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευθεί ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας των Τμημάτων Οικονομικών Επιστημών και Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής.

«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Στην πραγμάτωση της παρούσας διπλωματικής εργασίας συνέεισφεραν ορισμένοι άνθρωποι και θεωρώ υποχρέωσή μου να εκφράσω ειλικρινώς την εκτίμησή μου και ευχαριστίες προς το πρόσωπό τους.

Αρχικά θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς τον Επιβλέποντα Καθηγητή Ανδρέα Κουτούπη για την άριστη συνεργασία μας καθ' όλη τη διάρκεια της εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας. Η αμεσότητα, η ευθύτητα και η διάθεσή του να συμβάλει στην επιτυχή πραγμάτωση της εργασίας θεωρούνται από μέρους μου καθοριστικής σημασίας για την έκβαση και την ολοκλήρωση της εργασίας.

Επιπλέον, θα ήθελα να εκφράσω ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους τους Καθηγητές των Τμημάτων Λογιστικής και Χρηματοοικονομικών και Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας για την καθοδήγηση και τη συμβολή τους στην ολοκλήρωση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Λογιστική και Ελεγκτική και κυρίως στον κύριο Ιατρίδη. Ο ζήλος τους να μας μεταδώσουν γνώσεις μας παρακίνησε να προσπαθήσουμε και εμείς να προσφέρουμε στη Λογιστική και Ελεγκτική Επιστήμη με τα έργα μας.

Ακόμα, ευχαριστώ θερμά και το σύνολο των συμφοιτητών και πλέον συναδέρφων μου για το ζήλο που επέδειξαν κατά τη διάρκεια των ετών αυτών και την άριστη συνεργασία που είχαμε όποτε κρίθηκε απαραίτητο στο πλαίσιο ανάληψης ομαδικών εργασιών.

Τέλος, οφείλω να ευχαριστήσω θερμά και το σύνολο των εταιρειών που συμμετείχαν οικειοθελώς στην έρευνα και συνέβαλλαν σε μεγάλο ποσοστό στην ολοκλήρωση της εργασίας, η οποία χωρίς τη συμμετοχή τους δεν θα είχε επιτευχθεί.

«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τίτλος: Πρότυπο διασφάλισης ποιότητας (ISO) και πλαίσιο επαγγελματικής εφαρμογής του εσωτερικού ελέγχου (πρότυπα) – ενισχύουν το σύστημα εσωτερικού ελέγχου της σύγχρονης επιχείρησης;

Σκοπός. Σκοπός της εργασίας αποτελεί η διερεύνηση της ενίσχυσης ή όχι του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου των σύγχρονων επιχειρήσεων μέσω της εφαρμογής των προτύπων διασφάλισης ποιότητας και των προτύπων εσωτερικού ελέγχου. Το τμήμα εσωτερικού ελέγχου αποτελεί ένα τμήμα που δύναται να βελτιώσει τις διαδικασίες εντός ενός οργανισμού και για τον λόγο αυτό τα τελευταία έτη ολοένα και περισσότερο οι επιχειρήσεις στρέφονται στη βελτίωση των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου.

Μεθοδολογία. Συνδυασμός περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής ανάλυσης με τη χρήση του στατιστικού πακέτου επεξεργασίας δεδομένων S.P.S.S. Η απάντηση των ερευνητικών ερωτημάτων στηρίχθηκε στην απάντηση ερευνητικών υποθέσεων.

Αποτελέσματα. Ύπαρξη ισχυρής θετικής γραμμικής συσχέτισης μεταξύ του βαθμού αποτελεσματικότητας εσωτερικού ελέγχου και του βαθμού βελτίωσης των δραστηριοτήτων του οργανισμού από την εφαρμογή ISO. Ακόμα, υπάρχει μέτρια θετική γραμμική συσχέτιση μεταξύ του βαθμού εφαρμογής των Προτύπων και του βαθμού οργάνωσης από μέρους της επιχείρησης από την εφαρμογή συστήματος ISO.

Συμπεράσματα. Η εφαρμογή των Προτύπων και συστημάτων ISO φαίνεται να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Προτάσεις. Η μελέτη του κατά πόσο η απλή εφαρμογή των προτύπων αποτελεί αναγκαία συνθήκη για την αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ

Εσωτερικός έλεγχος, Πρότυπα, Αναφορά, Διασφάλιση, Ποιότητα, Σύστημα.

«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»

ABSTRACT

Title: *Quality Assurance Standard (ISO) and framework for the professional implementation of internal control (standards) - do they strengthen the internal control system of the modern company?*

Purpose. The purpose of this work is to investigate whether or not to strengthen the Internal Audit system of modern companies through the application of quality assurance standards and internal control standards. The internal control department is a department that can improve the procedures within an organization and for this reason in recent years more and more companies are focusing on improving the internal control procedures.

Methodology. A combination of descriptive and inductive statistical analysis using the statistical data processing package S.P.S.S. The answer to the research questions was based on the answer to research hypotheses.

Results. Existence of a strong positive linear correlation between the degree of effectiveness of internal control and the degree of improvement of the organization's activities by the application of ISO. Still, there is a moderately positive linear correlation between the degree of application of the Standards and the degree of organization by the company since the implementation of the ISO system.

Conclusions. The implementation of ISO Standards and systems seems to contribute to the more efficient operation of the internal control system.

Suggestions. The study of whether the simple application of standards is a necessary condition for the effective operation of an internal control system.

KEY-WORDS

Internal control, Standards, Reporting, Assurance, Quality, System.

**«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»**

ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ

*Αφιερώνεται με αγάπη στους γονείς μου
για την αμέριστη υποστήριξή τους.*

**«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»**

Περιεχόμενα

ΔΗΛΩΣΗ ΠΡΩΤΟΤΥΠΙΑΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ii
ΔΗΛΩΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	iii
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	iv
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	v
ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ	v
ABSTRACT	vi
KEY-WORDS	vi
ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ	vii
Κατάλογος πινάκων	x
Κατάλογος γραφημάτων	xii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	xi
Σκοπός και σημαντικότητα της εργασίας	xi
Ερευνητικά Ερωτήματα	xii
Δομή της εργασίας	xiii
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1°	1
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ	1
1.1 Πρότυπα Διασφάλισης Ποιότητας – ISO	1
1.2 Εσωτερικός έλεγχος & Πλαίσιο Επαγγελματικής Εφαρμογής Εσωτερικού Ελέγχου	3
1.3 Αρθρογραφική ανασκόπηση	5

**«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	8
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	8
Εισαγωγικό σημείωμα	8
2.1 Είδος έρευνας	8
2.2 Πληθυσμός – Δείγμα / Δειγματοληψία	9
2.3 Εργαλείο Συλλογής Δεδομένων	10
2.3.1 Τρόπος αποστολής ερωτηματολογίου έρευνας στους συμμετέχοντες	12
2.4 Εργαλείο Επεξεργασίας Δεδομένων	13
2.5 Θέματα Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	16
ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	16
3.1 Περιγραφική Στατιστική Ανάλυση	16
3.2 Επαγωγική Στατιστική Ανάλυση	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο	46
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	46
4.1 Συμπεράσματα	46
4.2 Προτάσεις για μελλοντική μελέτη	47
Βιβλιογραφία	49
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ	52

«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1 Δημογραφικά δεδομένα	16
Πίνακας 2 Λειτουργεί στην εταιρεία σας διακριτό τμήμα εσωτερικού ελέγχου;.....	21
Πίνακας 3 Είστε ενήμεροι σχετικά με τη λειτουργία του τμήματος εσωτερικού ελέγχου;.....	22
Πίνακας 4 Συνεργάζεται η εταιρεία σας με ελεγκτική εταιρεία για τη διασφάλιση της ποιότητας κατά τη διενέργεια των λειτουργιών της;.....	22
Πίνακας 5 Πόσοι εργαζόμενοι απασχολούνται στο τμήμα εσωτερικού ελέγχου;	22
Πίνακας 6 Βαθμός προσαρμογής του τμήματος εσωτερικού ελέγχου με τους κανόνες ΔΠΧΑ	23
Πίνακας 7 Βαθμός κατάρτισης εργατικού δυναμικού τμήματος εσωτερικού ελέγχου	23
Πίνακας 8 Βαθμός αποτελεσματικότητας εφαρμογής πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής Ε.Ε.....	24
Πίνακας 9 Βαθμός αποτελεσματικότητας εσωτερικού ελέγχου	24
Πίνακας 10 Βαθμός παρακολούθησης ευρημάτων τμήματος εσωτερικού ελέγχου και διενέργεια διορθώσεων	25
Πίνακας 11 Βαθμός συμβολής εσωτερικού ελέγχου στην καλή πορεία της επιχείρησης.....	25
Πίνακας 12 Descriptive Statistics Ενότητα Α'	26
Πίνακας 13 Εφαρμόζετε και υιοθετείτε κάποιο Πρότυπο Διασφάλισης Ποιότητας;	27
Πίνακας 14 Θεωρείτε πως η εφαρμογή κάποιου Προτύπου Διασφάλισης Ποιότητας θα μπορούσε να συμβάλει σε αποτελεσματικότερη εφαρμογή του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της οντότητας; ..	27
Πίνακας 15 Σε τι βαθμό συνέβαλε η εφαρμογή ISO σε μεγαλύτερη οργάνωση της εταιρείας σας και των δραστηριοτήτων της;	28
Πίνακας 16 Θεωρείτε ότι η πιστοληπτική σας ικανότητα αυξήθηκε μετά την εφαρμογή ISO;	28

**«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»**

Πίνακας 17 Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι έχει δεσμευτεί η διοίκηση της εταιρείας από την εφαρμογή του ISO;	29
Πίνακας 18 Θεωρείτε ότι οι στόχοι του Προτύπου Διασφάλισης Ποιότητας συμβαδίζουν με του στόχους του συστήματος εσωτερικού ελέγχου	29
Πίνακας 19 Σε τι βαθμό θεωρείτε πως η εφαρμογή ISO έχει συμβάλει στη συνεχή βελτίωση των δραστηριοτήτων του οργανισμού και στη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος;	30
Πίνακας 20 Περιγραφική Στατιστική Ανάλυση Ερωτήσεων Ενότητα Β'	31
Πίνακας 21 Υπόθεση 1 ^η περιγραφικά στοιχεία	32
Πίνακας 22 Independent Samples t Test	33
Πίνακας 23 Ερευνητική υπόθεση 2 Case Processing Summary	35
Πίνακας 24 Ερευνητική υπόθεση 2 Βαθμός εφαρμογής Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής Εσωτερικού Ελέγχου και αποτελεσματικότερη λειτουργία Συστήματος Ε.Ε. * Βαθμός δέσμευσης διοίκησης απο την εφαρμογή συστήματος ISO Crosstabulation	36
Πίνακας 25 Ερευνητική υπόθεση 2 Chi-Square Tests	37
Πίνακας 26 Ερευνητική υπόθεση 3 Descriptives	38
Πίνακας 27 Ερευνητική υπόθεση 3 Test of Homogeneity of Variances	39
Πίνακας 28 Ερευνητική υπόθεση 3 ANOVA	40
Πίνακας 29 Ερευνητική υπόθεση 4 Descriptive Statistics	42
Πίνακας 30 Ερευνητική υπόθεση 4 Correlations	42
Πίνακας 31 Ερευνητική υπόθεση 5 Descriptive Statistics	44
Πίνακας 32 Ερευνητική υπόθεση 5 Correlations	45

**«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»**

Κατάλογος γραφημάτων

Γράφημα 1 Έτη λειτουργίας.....	17
Γράφημα 2 Τομέας δραστηριότητας.....	17
Γράφημα 3 Μέγεθος Επιχείρησης.....	18
Γράφημα 4 Αριθμός εργαζομένων.....	19
Γράφημα 5 Εύρος δραστηριοτήτων.....	19
Γράφημα 6 Νομική μορφή οντότητας.....	20
Γράφημα 7 Θέση στην εταιρεία.....	21

**«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι σύγχρονες επιχειρήσεις καλούνται ολοένα και περισσότερο να ενεργούν με τέτοιον τρόπο που να παραμένουν ανταγωνιστικές και βιώσιμες προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν στο συνεχώς μεταβαλλόμενο και απαιτητικό περιβάλλον εντός του οποίου δραστηριοποιούνται. Μεγάλος λόγος γίνεται για την ανάγκη των επιχειρήσεων να εφαρμόσουν ένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου προκειμένου να μπορέσουν να διαχειριστούν τους πιθανούς κινδύνους που πρόκειται να προκύψουν κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους. Η ύπαρξη ενός συστήματος εσωτερικού ελέγχου δύναται να συμβάλει με τέτοιον τρόπο που να βοηθήσει την επιχείρηση να καταστεί περισσότερο αποτελεσματική και αποδοτική, εφόσον θα εκτελεί με διαφάνεια και αξιοπιστία το σύνολο των λειτουργιών και δραστηριοτήτων της.

Εντούτοις, πολλές επιχειρήσεις στην προσπάθειά τους να ανταποκριθούν άμεσα στις απαιτήσεις που θέτει το συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον αγνοούν ή παραβλέπουν τους ορθούς τρόπους λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και δεν εφαρμόζουν τα οριζόμενα στα πρότυπα με ευλάβεια. Κατά τον τρόπο αυτό υφίστανται απώλειες στην αποτελεσματικότητα του εσωτερικού ελέγχου, γεγονός που αντανακλάται στο σύνολο της αποδοτικότητας της επιχείρησης. Συνεπώς, τα τελευταία έτη γεννάται η απορία αν και κατά πόσον η εφαρμογή άλλων συστημάτων και παραπλήσιας σκοπιμότητας με αυτής του εσωτερικού ελέγχου θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην αποδοτικότερη λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Αυτή η αναζήτηση αποτελεί και το αντικείμενο της παρούσας μελέτης.

Σκοπός και σημαντικότητα της εργασίας

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη *Λογιστική και Ελεγκτική* του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Έναυσμα για την επιλογή του εν λόγω θέματος αποτέλεσε η έντονη συζήτηση κατά τα τελευταία χρόνια γύρω από την ανάγκη ύπαρξης συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου εντός των

**«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»**

σύγχρονων οικονομικών οντοτήτων για τη διασφάλιση της ορθολογικότερης και αποδοτικότερης λειτουργίας των οντοτήτων αυτών.

Λαμβάνοντας υπόψιν τους ποικίλους νόμους που υφίστανται και σχετίζονται με τη λειτουργία των οικονομικών μονάδων στη σημερινή εποχή και έχοντας υπόψιν πως παρά την ύπαρξη ποικίλων κανονισμών και νόμων υφίστανται ακόμα περιπτώσεις κακοδιαχείρισης και απάτης, επιδιώκουμε να μελετήσουμε κατά πόσο το σύστημα εσωτερικού ελέγχου των σύγχρονων οικονομικών οντοτήτων θα μπορούσε να ενισχυθεί από την ύπαρξη και υιοθέτηση ενός Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας – ISO.

Το εν λόγω θέμα που προσεγγίζεται στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον τόσο για τις επιχειρήσεις που διαθέτουν ένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου, αλλά δεν αποκομίζουν την αποτελεσματικότητα που θα θέλανε, αλλά και για όλες εκείνες τις οντότητες που υιοθετούν συστήματα ISO και θα θέλανε να διευρύνουνε ακόμα περισσότερο τις λειτουργίες τους και να εξασφαλίσουν αποδοτικότερη λειτουργία.

Ερευνητικά Ερωτήματα

Βάσει του σκοπού που επιδιώκεται στο πλαίσιο της εργασίας τα ερευνητικά ερωτήματα που προκύπτουν είναι τα ακόλουθα:

- Υφίσταται διαφορά στον μέσο όρο του αριθμού των εργαζομένων των επιχειρήσεων που διαθέτουν τμήμα εσωτερικού ελέγχου και εκείνων που δεν διαθέτουν;
- Είναι ανεξάρτητες α) ο βαθμός δέσμευσης της διοίκησης από την εφαρμογή ενός συστήματος ISO και β) Ο βαθμός του κατά πόσο η εφαρμογή του Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής του Εσωτερικού ελέγχου συμβάλει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της κάθε εταιρείας.

**«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»**

- Εξαρτάται η αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνται εντός του τμήματος εσωτερικού ελέγχου;
- Υπάρχει συσχέτιση μεταξύ του βαθμού αποτελεσματικότητας εσωτερικού ελέγχου και βαθμού βελτίωσης των δραστηριοτήτων του οργανισμού και τη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος εξαιτίας της εφαρμογής ISO;
- Υπάρχει συσχέτιση μεταξύ του βαθμού στον οποίο εφαρμόζονται τα πρότυπα και του βαθμού στον οποίο συμβάλει το σύστημα ISO σε μεγαλύτερη οργάνωση της εταιρείας σας και των δραστηριοτήτων της;

Δομή της εργασίας

Για την πραγμάτωση των ανωτέρω στόχων η εργασία δομείται σε επιμέρους κεφάλαια.

Ειδικότερα, στο κεφάλαιο 1 με τίτλο Βιβλιογραφική Ανασκόπηση παρουσιάζεται ο σκοπός λειτουργίας των Προτύπων Διασφάλισης Ποιότητας, η έννοια και ο σκοπός του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου που λειτουργεί εντός μιας οντότητας. Επιπλέον παρουσιάζεται σχετική αρθρογραφία των τελευταίων δέκα ετών αναφορικά με τη χρησιμότητα και την αναγκαιότητα τόσο ενός συστήματος διασφάλισης ποιότητας, αλλά και ενός συστήματος εσωτερικού ελέγχου για τις σύγχρονες επιχειρήσεις.

Στο κεφάλαιο 2 με τίτλο Μεθοδολογία παρουσιάζεται το μεθοδολογικό πλαίσιο της έρευνας, δηλαδή το είδος της έρευνας, το εργαλείο συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων της έρευνας, το δείγμα και ο πληθυσμός, ενώ ακόμα αναφορά γίνεται και στον κώδικα δεοντολογίας που διέπει την παρούσα έρευνα.

Στο κεφάλαιο 3 με τίτλο Αποτελέσματα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας όπως προέκυψαν από τη ανάλυση που έλαβε χώρα, τόσο στο πλαίσιο της περιγραφικής, όσο και σε εκείνο της επαγωγικής στατιστικής ανάλυσης. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται με τη βοήθεια γραφημάτων και πινάκων.

**«ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ISO) ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(ΠΡΟΤΥΠΑ) – ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;»**

Στο κεφάλαιο 4 με τίτλο Συμπεράσματα και προτάσεις για μελλοντική μελέτη συνοψίζονται τα βασικότερα συμπεράσματα της ανάλυσης που παρουσιάστηκε στο κεφάλαιο 3 και εν συνεχεία γίνεται παρουσίαση προτάσεων για μελλοντική μελέτη.

Στο τελευταίο μέρος της εργασίας, το παράρτημα, παρουσιάζεται το εργαλείο έρευνας που χρησιμοποιήθηκε, δηλαδή το ερωτηματολόγιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

1.1 Πρότυπα Διασφάλισης Ποιότητας – ISO

Το ISO, αρχικά που προκύπτουν από τις λέξεις *International Organization for Standardization*, αποτελεί τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης, δηλαδή μια διεθνή οργάνωση που δημιουργεί και εκδίδει πρότυπα και αποτελείται από αντιπροσώπους των εθνικών οργανισμών τυποποίησης. Ο οργανισμός ιδρύθηκε στις 23 Φεβρουαρίου του 1947 και παράγει τα παγκόσμια βιομηχανικά και εμπορικά πρότυπα, τα επονομαζόμενα πρότυπα ISO¹. Στον οργανισμό συμμετέχουν εταιρίες μεγάλου μεγέθους και ένα σωματείο προτυποποίησης κάθε κράτους μέλους. Σήμερα, αποτελεί ένα δίκτυο ινστιτούτων τυποποίησης 164 χωρών και διατηρεί την έδρα του στη Γενεύη της Ελβετίας, γραφείο που συντονίζει το σύνολο των δραστηριοτήτων. Αποτελεί έναν μη κυβερνητικό οργανισμό που γεφυρώνει το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και αποτελεί τον μεγαλύτερο φορέα- οργανισμό τυποποίησης σε όλο τον κόσμο.

Πιο συγκεκριμένα όμως, το ISO αποτελεί έναν διεθνή οργανισμό που αποσκοπεί στην τυποποίηση του τρόπου με τον οποίο οι επιχειρήσεις και οι διάφοροι οργανισμοί παγκοσμίως πραγματοποιούν τη λειτουργία τους, προβαίνουν στην παραγωγή των προϊόντων τους και την παροχή των υπηρεσιών τους. Η εφαρμογή ενός συστήματος ISO διασφαλίζει πως η επιχείρηση που εφαρμόζει ένα τέτοιο σύστημα επιδιώκει να διασφαλίσει την τήρηση ορισμένων κανόνων και επιπέδων ποιότητας όσον αφορά τα προϊόντα που παράγουν, τις διαδικασίες που υιοθετούν, τα υλικά κατασκευής που χρησιμοποιούν κλπ. Αποτελεί ουσιαστικά μια βεβαίωση – πιστοποίηση που λαμβάνει η επιχείρηση πως τα προϊόντα και οι υπηρεσίες της ή οι διαδικασίες που εφαρμόζει υιοθετούν κάποια πρότυπα. Διαφορετικά θα λέγαμε πως ο οργανισμός ISO αποτελεί μια αρχή ανεξάρτητη, η οποία δεν υπάγεται σε κάποιον φορέα και σκοπός της οποίας είναι να προσφέρει στον καταναλωτή τη βεβαιότητα πως πρόκειται για μία επιχείρηση η οποία

¹ Ανάκτηση την 05/06/2021 από : <https://iso4u.gr/organismoi>

τηρεί όλα τα *standards* και ότι σε όλη την πορεία παραγωγής του προϊόντος, υπάρχει μία διασφάλιση ποιότητας².

Αξίζει να αναφερθεί δε πως τα πρότυπα ISO καλύπτουν διάφορους τομείς, την ασφάλεια των τροφίμων, την κατασκευή και την τεχνολογία. Τέτοια πρότυπα που εφαρμόζονται στους τομείς αυτούς συμβάλλουν στη διευκόλυνση του διεθνούς εμπορίου με τον καθορισμό της ποιότητας και άλλων κριτηρίων μεταξύ των χωρών και την προστασία των καταναλωτών διασφαλίζοντας ότι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες είναι πιστοποιημένα ότι πληρούν τα διεθνή ελάχιστα. Επιπλέον, ακόμα ένα πλεονέκτημα των προτύπων είναι το γεγονός πως επιτρέπουν την είσοδο των επιχειρήσεων σε νέες αγορές, τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, διευκολύνοντας την άμεση σύγκριση των προϊόντων μεταξύ των αγορών. Κατόπιν αιτήματος, το ISO δημιουργεί διεθνείς τεχνικές επιτροπές για τη διερεύνηση και επίλυση συγκεκριμένων ζητημάτων τυποποίησης. Λόγω της τεχνολογικής εξέλιξης, τα πρότυπα ISO αναθεωρούνται βέλτιστα για πιθανή αναθεώρηση κάθε πέντε χρόνια (Petruzzello, 2021).

Συμπερασματικά λοιπόν θα λέγαμε πως ένα σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας έχει ως σκοπό την ενοποίηση και την εξασφάλιση της ορθής και ασφαλούς λειτουργίας του συνόλου των σημείων που δύναται να επηρεάσουν την ποιότητα ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας που προσφέρουν οι επιχειρήσεις. Τα πρότυπα ISO ειδικότερα, περιέχουν γενικές οδηγίες και κατευθύνσεις, για το θέμα της διασφάλισης ποιότητας, ενώ τα πιο ευρέως γνωστά αποτελούν τα ακόλουθα:

- ISO 9001. Ορίζει τις προδιαγραφές των γενικών απαιτήσεων για την ανάπτυξη, την εφαρμογή και τη βελτίωση της λειτουργίας των επιχειρήσεων. Αποσκοπεί στην ικανοποίηση των απαιτήσεων των πελατών, ενώ δύναται να εφαρμοστεί από οποιονδήποτε οργανισμό επιθυμεί να βελτιώσει τον τρόπο λειτουργίας του, ανεξάρτητα από το μέγεθος ή τον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται και αποτελεί το πλέον διαδεδομένο παγκοσμίως πρότυπο διαχείρισης.
- ISO 22000. Το ISO 22000:2005 ενσωματώνει τις απαιτήσεις του HACCP, τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και γενικές αρχές των συστημάτων

² Ανάκτηση την 05/06/2021 από : <https://www.iso.org/home.html>

διαχείρισης, δημιουργώντας έτσι ένα ολοκληρωμένο, παγκοσμίως αναγνωρισμένο, πρότυπο ασφάλειας τροφίμων.

- ISO 14000 & ISO 14001:2005. Προδιαγράφει τις γενικές απαιτήσεις για τη δημιουργία Συστήματος για την Περιβαλλοντική Διαχείριση σε μια επιχείρηση και εστιάζει στην αναγνώριση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων της με σκοπό την επιτυχή διαχείρισή τους και τελικά τη βελτίωση της επίδοσης της στον τομέα αυτό.

1.2 Εσωτερικός έλεγχος & Πλαίσιο Επαγγελματικής Εφαρμογής Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Εσωτερικός Έλεγχος σύμφωνα με τον επίσημο ορισμό που δίνει το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών³ αποτελεί μια ανεξάρτητη και αντικειμενική διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες ενός οργανισμού, με συστηματική προσέγγιση στις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων, συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και εταιρικής διακυβέρνησης (Συλλογικό, 2015).

Το σύνολο των δραστηριοτήτων του εσωτερικού ελέγχου λαμβάνει χώρα σε διάφορα περιβάλλοντα και για ποικίλους οργανισμούς που καθένας διαθέτει διαφορετικά χαρακτηριστικά, δηλαδή διαφορετικό μέγεθος, διαφορετικό αριθμό εργαζομένων κλπ. Έτσι αυτές οι διαφορές μεταξύ των διαφόρων οργανισμών θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη δομή και το περιεχόμενο της λειτουργίας ενός συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Για τη διασφάλιση μιας ομοιομορφίας όσον αφορά την εφαρμογή ενός τέτοιου συστήματος οι οντότητες συμμορφώνονται με τα Πρότυπα, δηλαδή τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου. Κατά αυτόν τον τρόπο λοιπόν θα λέγαμε πως τα Πρότυπα αποτελούν ένα σύνολο απαιτήσεων, διαθέτουν υποχρεωτικό χαρακτήρα και βασίζονται σε συγκεκριμένες αρχές (Παπαστάθης, 2006).

³ Το Ινστιτούτο των Εσωτερικών Ελεγκτών (The IIA) είναι ο πιο ευρέως αναγνωρισμένος οργανισμός, υπέρμαχος, εκπαιδευτικός και πάροχος προτύπων, καθοδήγησης και πιστοποιήσεων, αναφορικά με το επάγγελμα του Εσωτερικού Ελεγκτή. Ιδρυθέν το 1941, το IIA εξυπηρετεί περισσότερα από 180.000 μέλη σε περισσότερες από 170 χώρες και περιφέρειες.

Πιο συγκεκριμένα, ο σκοπός που επιτελούν τα Πρότυπα συνοψίζεται στις ακόλουθες αρμοδιότητες – ενέργειες (IEEE, 2017):

1. Καθοδηγούν ως προς την τήρηση των υποχρεωτικών στοιχείων του Διεθνούς Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής.
2. Παρέχουν ένα πλαίσιο για την εφαρμογή και προώθηση ενός ευρέος φάσματος προστιθέμενης αξίας υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου.
3. Θέτουν τη βάση για την αξιολόγηση της απόδοσης του εσωτερικού ελέγχου.
4. Υιοθετούν βελτιωμένες διαδικασίες και λειτουργίες του οργανισμού

Στην Ελλάδα η ορολογία του εσωτερικού ελέγχου κοινοποιήθηκε στην κοινωνία μέσω της ψήφισης του νόμου 3016/2002. Ο εν λόγω νόμος κάνει αναφορά σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης και σε άλλες σχετικές διατάξεις⁴. Έκτοτε, ξεκίνησε μια μεγάλη συζήτηση γύρω από τη σκοπιμότητα και την αναγκαιότητα ύπαρξης ενός τέτοιου συστήματος, όχι μόνο στον ιδιωτικό τομέα και τις οντότητες αυτού, αλλά ακόμα και για τον δημόσιο τομέα⁵.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 16 με τίτλο *Οργάνωση και λειτουργία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου* του νόμου σχετικά με την εταιρική διακυβέρνηση των ανωνύμων εταιρειών φαίνεται πως η μονάδα εσωτερικού ελέγχου των οντοτήτων αποτελεί μια ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα, η οποία δρα εντός του οργανισμού και αποσκοπεί στην παρακολούθηση και τη βελτίωση των λειτουργιών του οργανισμού/οντότητας. Για τον λόγο αυτό, δεν μπορεί να αποτελέσει μέρος της ομάδας εσωτερικού ελέγχου κανένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου⁶.

⁴ Ανάκτηση την 15/06/2021 από : <https://www.e-nomothesia.gr/kat-astynomikos-astynomia/misthologika-oikonomika-tekhnika/n-3016-2002.html>

⁵ Το έτος 2005 ο Νόμος 3429/2005 ΦΕΚ 314/Α/27.12/2005 σχετικά με τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς ΔΕΚΟ, αναγνωρίζει την ανάγκη ύπαρξης εσωτερικού ελέγχου και στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα.

⁶ Ανάκτηση την 12/06/2021 από : <http://www.opengov.gr/minfin/?p=9128>

Αντίστοιχα και σύμφωνα με το άρθρο 17 με τίτλο *Αρμοδιότητες της μονάδας εσωτερικού ελέγχου* οι κατ' ελάχιστο αρμοδιότητες του εσωτερικού ελέγχου ως τμήματος μιας οντότητας είναι οι ακόλουθες:

α) Παρακολούθηση, έλεγχος και αξιολόγηση της λειτουργίας της Εταιρείας ως προς:

α) το Σύστημα εσωτερικού ελέγχου, ιδίως ως προς την επάρκεια και την ορθότητα της παρεχόμενης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης καθώς επίσης ως προς τη εφαρμογή του κανονισμού λειτουργίας,

β) τους μηχανισμούς διασφάλισης της ποιότητας,

γ) τους μηχανισμούς εταιρικής διακυβέρνησης, καθώς και

δ) την τήρηση των δεσμεύσεων που περιέχονται σε ενημερωτικά δελτία και τα επιχειρηματικά σχέδια της Εταιρείας σχετικά με την χρήση των κεφαλαίων που αντλήθηκαν από την ρυθμιζόμενη αγορά.

β) Σύνταξη εκθέσεως προς τις ελεγχόμενες μονάδες με τα τυχόν ευρήματα αναφορικά με το υπό (α) πεδίο, τους κινδύνους που απορρέουν από αυτά και τις τυχόν προτάσεις βελτίωσης, οι οποίες υποβάλλονται τουλάχιστον ανά τρίμηνο στην επιτροπή ελέγχου.

1.3 Αρθρογραφική ανασκόπηση

Σύμφωνα με έρευνες και ανασκοπήσεις σχετικά με τον εσωτερικό έλεγχο και τη λειτουργία του έχει επισημανθεί ο ιδιαίτερα σημαντικός ρόλος του στη διασφάλιση αξιόπιστων λογιστικών πληροφοριών και στην προστασία των περιουσιακών στοιχείων μιας οντότητας. Ο έντονος ανταγωνισμός που επικρατεί στην αγορά και συνεχώς αυξάνει εξαιτίας της τεχνολογικής εξέλιξης έχει συμβάλει ιδιαίτερα ώστε οι επιχειρήσεις να βρίσκονται σε έναν διαρκή αγώνα, τόσο για να εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητά τους, όσο και το υπάρχον μερίδιο αγοράς που κατέχουν. Για τον λόγο αυτό οι επιχειρήσεις οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικές ώστε να παραμένουν υγιείς και να μπορούν να ανταποκρίνονται στον ανταγωνισμό και στους συνεχείς κινδύνους της αγοράς. Κατά αυτόν τον τρόπο φαίνεται πως ο εσωτερικός έλεγχος συμβάλλει και στην εκτίμηση του κινδύνου και επομένως στην ανάπτυξη

τρόπων για την αντιμετώπισή του και την αποδοτικότερη λειτουργία της οντότητας (MehmonovS, 2020).

Βάσει άλλων ερευνών φαίνεται πως ο εσωτερικός έλεγχος δεν απέδωσε όσο αναμενόταν. Στην πραγματικότητα αυτή τη στιγμή ο εσωτερικός έλεγχος αντιμετωπίζεται ως ένα ακόμα «φύλλο οδηγιών» και έτσι δεν προσφέρει στις οντότητες τα επιθυμητά αποτελέσματα. Προκειμένου να βελτιωθεί και να μπορέσει να προσφέρει στις επιχειρήσεις οφείλει να κατευθυνθεί προς την εταιρική διακυβέρνηση, ώστε τελικά να παρέχει πιο αξιόπιστη διασφάλιση στα διοικητικά συμβούλια και επομένως να συμβάλει στην αποδοτικότητα και τη διαφάνεια εντός των οικονομικών μονάδων (Chambers & Odar, 2015). Στην κατεύθυνση όμως αυτή, οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν τον εσωτερικό έλεγχο οφείλουν να υιοθετούν πιστά τα πρότυπα προκειμένου να κάνουν χρήση των εργαλείων και των πλεονεκτημάτων του εσωτερικού ελέγχου στο μέγιστο βαθμό. Σύμφωνα με έρευνα απεδείχθη πράγματι πως η υψηλή ποιότητα ελεγκτικού έργου οφείλεται στη συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα, αλλά και στην υιοθέτηση και των τοπικών νομοθεσιών κάθε τόπου. Σημαντικό ρόλο στην αποτελεσματικότητα του ελέγχου σύμφωνα με την έρευνα φαίνεται να κατέχουν και άλλοι παράγοντες, όπως για παράδειγμα η επαγγελματική επάρκεια, η οργανωτική ανεξαρτησία και η εξέλιξη της σταδιοδρομίας (Tackie, et al., 2016).

Σύμφωνα με έρευνα παρόμοιου περιεχομένου που έλαβε χώρα στην Τυνησία μελετήθηκαν οι παράγοντες που συμβάλλουν στην αποτελεσματικότητα του εσωτερικού ελέγχου. Μεταξύ πολλών μεταβλητών μελετήθηκαν η ανεξαρτησία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η διοικητική υποστήριξη και η χρήση του εσωτερικού ελέγχου ως τομέα οργάνωσης της οντότητας. Τα ευρήματα της έρευνας έδειξαν πως οι ανωτέρω παράγοντες επηρεάζουν θετικά την αποτελεσματικότητα του εσωτερικού ελέγχου και συμβάλουν σε καλύτερα αποτελέσματα εντός μιας οντότητας. Εντούτοις, εξαιτίας της σημασίας του εσωτερικού ελέγχου για την εταιρική διακυβέρνηση, η εν λόγω έρευνα κάνει λόγο και για άλλους μηχανισμούς που θα μπορούσαν να έχουν θετικό αντίκτυπο στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου (Dellai & Omri, 2016).

Ως ένα άλλο σύστημα από την άλλη το ISO αποτελεί μια δικλείδα για τη διασφάλιση της ποιότητας κατά την παραγωγή αγαθών ή την προσφορά υπηρεσιών από μέρους των επιχειρήσεων. Εντούτοις, τα συστήματα διασφάλισης ποιότητας εκτείνονται σε μια ευρεία γκάμα δραστηριοτήτων εντός της επιχείρησης. Η προσοχή εστιάζεται στην περίπτωση του ISO

9001 σχετικά με τον εσωτερικό έλεγχο του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας. Σύμφωνα με αυτό πραγματοποιούνται εργασίες σχετικά με τις απαραίτητες διορθώσεις που οφείλουν να γίνουν και τα αδύναμα σημεία που πρέπει να εντοπιστούν ώστε να ληφθούν μέτρα από μέρους μιας οντότητας. Κατά τον τρόπο αυτό οι δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου σχεδιάζονται σύμφωνα με τα αποτελέσματα προηγούμενων μελετών του εσωτερικού ελέγχου. Έτσι, προκύπτουν αρκετά πλεονεκτήματα από τις μελέτες εσωτερικού ελέγχου που δεν είναι άλλα από τη συμβολή στη βελτίωση του υφιστάμενου συστήματος διαχείρισης ποιότητας, αλλά και της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Έτσι, το ISO 9001, ειδικότερα, παρέχει ένα πρότυπο για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των διαδικασιών (Su, et al., 2020).

Κάθε λοιπόν οργανισμός που είναι πιστοποιημένος κατά ISO 9001 πρέπει να υποβληθεί σε διαδικασία εσωτερικού ελέγχου. Ωστόσο, υπάρχουν κριτικές για τον εσωτερικό έλεγχο που σημειώνουν πως δεν παρέχει προστιθέμενη αξία στον οργανισμό. Εξαιτίας αυτού έρευνες διενεργήθηκαν και στο παρελθόν προκειμένου να διαπιστώσουν και να προσδιορίσουν ζητήματα και προβλήματα κατά τη διενέργεια του εσωτερικού ελέγχου, αλλά και τις ευκαιρίες βελτίωσης του εσωτερικού ελέγχου του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (Ramly, et al., 2018). Τα αποτελέσματα της έρευνας κατέδειξαν την ιδιαίτερα μεγάλη σημασία που ενέχει για την αποτελεσματική βελτίωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου η εφαρμογή και υιοθέτηση ζητημάτων που καθορίζονται από το οικείο πρότυπο. Κατά τον τρόπο αυτό λέγεται πως η εφαρμογή ευκαιριών για βελτίωση του ελέγχου στο πλαίσιο του προτύπου για τη διασφάλιση της ποιότητας μιας οντότητας δύναται να προσφέρει προστιθέμενη αξία στον οργανισμό που εφαρμόζει το αντίστοιχο πρότυπο και να συμβάλλει ταυτόχρονα στον αποτελεσματικό εσωτερικό έλεγχο.

Εντούτοις και παρά τα ευρήματα πολλών μελετών η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα του συστήματος διασφάλισης ποιότητας ISO 9001 αμφισβητήθηκε από πολλούς ερευνητές, οι οποίοι κατέληξαν στο συμπέρασμα πως δεν υπάρχει κάποιο αξιόπιστο όργανο που θα μπορούσε να μετρήσει με ακρίβεια την αποτελεσματικότητα από την εφαρμογή ενός τέτοιου προτύπου (Sumaedi & Yarmen, 2015).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Εισαγωγικό σημείωμα

Η ερευνητική διαδικασία λαμβάνει ως αφορμή έναν προβληματισμό και επιδιώκει να δώσει απαντήσεις σε ένα ερευνητικό ερώτημα. Κατά τον τρόπο αυτό, κάθε ερευνητής καλείται να σχεδιάσει τη μεθοδολογία που θα υιοθετήσει σε σχέση με τον προβληματισμό του και σε συνάρτηση με το υπό εξέταση πεδίο και θέμα του. Αντίστοιχα, η μεθοδολογία έρευνας κάνει αναφορά στο σύνολο των παραμέτρων της ερευνητικής προσπάθειας από μέρους του ερευνητή, οι οποίες αφορούν στις γενικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις, στις μεθόδους, στις τεχνικές, στα μέσα, στα υλικά και στις διαδικασίες που θα επιλέξει για τη διεξαγωγή της έρευνας του (Δημητρόπουλος, 2004). Δηλαδή, μεθοδολογία έρευνας είναι η κατανόηση της επιστημονικής ερευνητικής διαδικασίας σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα σχεδιαστεί μια έρευνα και τον τρόπο με τον οποίο τελικά θα πραγματοποιηθεί.

2.1 Είδος έρευνας

Η έρευνα που υλοποιείται στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας στηρίζεται σε επεξεργασία ποσοτικών δεδομένων, γεγονός που την κατατάσσει στις ποσοτικές έρευνες. Στις ποσοτικές έρευνες οι ερευνητές γενικά καταγράφουν ειδικές απόψεις, στάσεις, αντιλήψεις και τις κωδικοποιούν με αριθμούς. Περιγράφουν, οργανώνουν και αναλύουν τα δεδομένα με τη χρήση μεθόδων της Στατιστικής.

Τα συνήθη στάδια από τα οποία διέρχεται μια ποσοτική έρευνα είναι τα ακόλουθα (Cohen, et al., 2011):

- Βιβλιογραφική ανασκόπηση
- Δημιουργία & διατύπωση μιας υπόθεσης ή θεωρίας που πρόκειται να ελεγχθεί/τα ερευνητικά ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν

- Σχεδιασμός έρευνας για τον έλεγχο της υπόθεσης ή θεωρίας (μια έρευνα ερωτηματολογίου)
- Διεξαγωγή της έρευνας
- Ανάλυση των αποτελεσμάτων
- Εξέταση εναλλακτικών εξηγήσεων για τα ευρήματα
- Αναφορά κατά πόσον η υπόθεση ή θεωρία υποστηρίζεται ή δε υποστηρίζεται ή/ και μπορεί να απαντήσει στα ερωτήματα τη έρευνας
- Εξέταση της δυνατότητας γενίκευσης των ευρημάτων

Η παρούσα έρευνα στηρίζεται στη συλλογή και επεξεργασία πρωτογενών δεδομένων, που όπως θα δούμε αναλυτικότερα κατωτέρω συλλέγονται μέσω του ερωτηματολογίου έρευνας (Bagozzi, 1994).

2.2 Πληθυσμός – Δείγμα / Δειγματοληψία

Η επιλογή του δείγματος του πληθυσμού που θα αποτελέσει το αντικείμενο της έρευνας γίνεται βάσει διαφόρων μεθόδων δειγματοληψίας. Βασικός στόχος της δειγματοληπτικής έρευνας είναι η αντιπροσωπευτικότητα του πληθυσμού της έρευνας, δηλαδή των κοινωνικών-δημογραφικών του χαρακτηριστικών, προς το συνολικό πληθυσμό που αφορά η μελέτη του υπό έρευνα κοινωνικού φαινομένου. Η αντιπροσωπευτικότητα του ερευνητικού δείγματος υποστηρίζει την αξίωση της αντιπροσωπευτικής ισχύος, άρα και της γενίκευσης των αποτελεσμάτων της έρευνας για το σύνολο του πληθυσμού. Σύμφωνα με τα ανωτέρω λοιπόν και για τους σκοπούς της έρευνας, τον πληθυσμό της έρευνας κυρίως μεσαίες και μεγάλες εταιρείες (σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουνίου 2014, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι), με εγχώρια ή/και παγκόσμια δραστηριότητα, εισηγμένες ή μη, υπό την προϋπόθεση ότι:

1. Διατηρούν τμήμα εσωτερικού ελέγχου

2. Διαθέτουν υπό την κυριότητά τους, ετήσιο έλεγχο πιστοποίησης ποιότητας

ISO

Ειδικότερα, η παρούσα έρευνα αποτελεί μια δειγματοληπτική έρευνα, δηλαδή στατιστική έρευνα κατά την οποία η συλλογή των δεδομένων περιορίζεται σε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα του πληθυσμού που τίθεται υπό έρευνα. Για την επιλογή του εν λόγω δείγματος έλαβε χώρα από μέρους του ερευνητή απλή τυχαία δειγματοληψία. Πιο συγκεκριμένα, κατά την τυχαία δειγματοληψία κάθε μονάδα του δείγματος έχει την ίδια πιθανότητα να επιλεγεί. Η επίτευξή του πραγματοποιήθηκε με την άντληση δεδομένων μεγέθους, από εταιρείες που έχουν υποβάλλει επενδυτική πρόταση σε συγκεκριμένα ευρωπαϊκά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, με τυπική προϋπόθεση υποβολής:

α) το μέγεθος της επιχείρησης (μεσαίο ή μεγάλο), και

β) την ύπαρξη ολοκληρωμένου πιστοποιημένου συστήματος ISO. Νομικά πρόσωπα, με κύριο γνώρισμα την πολυπλοκότητα των διαδικασιών, για τα οποία χαρακτηρίζεται αναγκαία η ύπαρξη τμήματος εσωτερικού ελέγχου, προκειμένου να αντιμετωπισθούν τυχόν σφάλματα που διέπουν την ορθή λειτουργία της οντότητας. Κατά τον τρόπο αυτό συμμετέχουν επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες και μη στο χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

Στην έρευνα τελικά συμμετείχαν 70 οντότητες που δραστηριοποιούνται εντός της Ελληνικής Επικράτειας σε διάφορους τομείς δραστηριότητας.

2.3 Εργαλείο Συλλογής Δεδομένων

Αφού προσδιορίστηκε το ερευνητικό πρόβλημα που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας έρευνας, ο γενικός σκοπός και οι ειδικοί στόχοι της μελέτης, ο ερευνητής όφειλε να επιλέξει μέθοδο συλλογής δεδομένων προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα. Το πιο κοινά χρησιμοποιούμενο εργαλείο έρευνας, το οποίο δύναται να προσφέρει αξιόπιστα συμπεράσματα είναι το ερωτηματολόγιο έρευνας.

Το ερωτηματολόγιο αποτελεί ένα σύνολο γραπτών ερωτήσεων με τις οποίες ο ερευνητής απευθύνεται ομοιόμορφα στα υποκείμενα της έρευνας για τη συλλογή ερευνητικών πληροφοριών που σχετίζονται με την άποψη, τη γνώμη τους ή την αντίληψή τους για ένα

πρόβλημα ή ένα θέμα. Τα πιο βασικά χαρακτηριστικά ενός ερωτηματολογίου έρευνας είναι τα ακόλουθα (Ζαφειρόπουλος, 2015) (Bryman, 2017):

- Οι ερωτήσεις είναι ομοιόμορφες.
- Η έκταση και η ποικιλία των δεδομένων που είναι δυνατό να συγκεντρωθούν ποικίλει.
- Απαιτεί μικρό κόστος δαπάνης, τόσο σε χρήμα όσο και σε χρόνο.
- Οι συμμετέχοντες μπορούν να διατηρήσουν την ανωνυμία τους.

Εντούτοις, προκειμένου να μπορέσει ένα ερωτηματολόγιο να επιτύχει τους σκοπούς για τους οποίους δημιουργήθηκε οφείλει να διαθέτει και ορισμένα άλλο χαρακτηριστικά στοιχεία, όπως για παράδειγμα να είναι αντιληπτό, δηλαδή να είναι καταρτισμένο με τέτοιο τρόπο που να καθίσταται εφικτό στον ερωτώμενο να κατανοήσει τις ερωτήσεις και να δώσει τις κατάλληλες απαντήσεις. Επιπλέον, ένα ερωτηματολόγιο έρευνας οφείλει να είναι επίκαιρο, σύντομο ώστε να μην κουράζει τους αναγνώστες και να μπορεί να προδιαθέτει ευνοϊκά τους συμμετέχοντες. Τέλος, οι πληροφορίες εντός αυτού οφείλουν να παρουσιάζονται με μια λογική συνέχεια – σειρά, ώστε να μην προκαλείται σύγχυση στους συμμετέχοντες (Muijs, 2004).

Δυνάμει των ανωτέρω ο ερευνητής προέβη σε δημιουργία πρωτότυπου δομημένου ερωτηματολογίου έρευνας. Δομημένο είναι ένα ερωτηματολόγιο το οποίο έχει αυστηρά καθορισμένη σειρά των γραπτών ερωτήσεων, συνήθως κλειστών, και δεν επιτρέπει στον ερευνητή-συνεντευκτή να την υπερβαίνει και να ρωτά τις ερωτήσεις με διαφορετική σειρά. Δομημένα ερωτηματολόγια χρησιμοποιούνται σε ποσοτικές έρευνες πρόσωπο με πρόσωπο (face to face) καθώς και σε τηλεφωνικές έρευνες, ταχυδρομικές και Διαδικτυακές (Sandhusen, 2000).

Στο σημείο αυτό και προτού παρουσιαστεί η δομή του ερωτηματολογίου αξίζει να γίνει αναφορά στο γεγονός πως το ερωτηματολόγιο αποτελείται και από εισαγωγικό κείμενο, στο οποίο γίνεται αναφορά στον φορέα υλοποίησης της έρευνας, δηλαδή το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, τα προσωπικά στοιχεία του ερευνητή, ενώ ακόμα στο κείμενο αναφέρεται ο σκοπός της έρευνας συνοπτικά και οι κανόνες ηθικής δεοντολογίας πάνω στους οποίους στηρίζεται η έρευνα.

Ειδικότερα, το κύριο σώμα του ερωτηματολογίου έρευνας αποτελείται από ένα σύνολο κλειστών κυρίως ερωτήσεων. Διακρίνεται σε 3 επιμέρους ενότητες. Η πρώτη ενότητα

αποτελείται από 8 ερωτήσεις Δημογραφικού περιεχομένου. Πρόκειται για ερωτήσεις σχετικές με τις εταιρείες που συμμετέχουν στην έρευνα και πιο συγκεκριμένα συλλέγει πληροφορίες σχετικά με το μέγεθος των εταιρειών, τα έτη λειτουργίας τους και τον τομέα δραστηριότητας, τον αριθμό των εργαζομένων και τη νομική μορφή των εταιρειών. Η ενότητα αυτή περιέχει και μια ανοιχτή ερώτηση που αφορά την τοποθεσία της έδρας των εταιρειών.

Η επόμενη ενότητα του ερωτηματολογίου έρευνας παραθέτει ερωτήσεις αναφορικά με τον εσωτερικό έλεγχο και την υιοθέτηση των προτύπων από μέρους των συμμετεχουσών εταιρειών. Η ενότητα αυτή αποτελείται από 10 ερωτήσεις σχετικές με το αν οι οντότητες λειτουργούν τμήμα εσωτερικού ελέγχου, καθώς και άλλες σχετικές με τον εσωτερικό έλεγχο και την εφαρμογή του ερωτήσεις. Ορισμένες ερωτήσεις της ενότητας αυτής απαντώνται μέσω επιλογών «ΝΑΙ ή ΌΧΙ», δηλαδή μέσω διχοτομικών ερωτήσεων, ενώ κάποιες άλλες μέσω κλίμακας βαθμονόμησης από «Καθόλου» μέχρι «Εξαιρετικά πολύ».

Τέλος, η τρίτη ενότητα του ερωτηματολογίου θέτει ερωτήσεις σχετικές με την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και την ενίσχυση του τμήματος εσωτερικού ελέγχου μέσω αυτών. Η ενότητα αποτελείται από 7 στον αριθμό ερωτήσεις και οι δυνατότητες απαντήσεων που δίνονται είναι είτε «ΝΑΙ ή ΌΧΙ», είτε κάποιες άλλες μέσω κλίμακας από «Καθόλου» μέχρι «Εξαιρετικά πολύ».

Το είδος των ερωτήσεων, κλειστές ή ανοιχτές, επιλέχθηκε με γνώμονα τη δυνατότητα κωδικοποίησης αυτών, ώστε στη συνέχεια να είναι εφικτή η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων.

2.3.1 Τρόπος αποστολής ερωτηματολογίου έρευνας στους συμμετέχοντες

Σεβόμενος τους περιορισμούς και τα μέτρα τήρησης για την προστασία των πολιτών από τη διασπορά της πανδημίας Covid-19 που απασχολεί την κοινωνία μας, αλλά και το σύνολο του παγκόσμιου πληθυσμού κατά τα τελευταία δύο χρόνια, ο ερευνητής επέλεξε τη δημιουργία ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου έρευνας με τη χρήση Google Forms. Κατά τον τρόπο αυτό αφού το ερωτηματολόγιο έρευνας μετατράπηκε ηλεκτρονικά, ο ερευνητής απέστειλε μέσω email το link – σύνδεσμο συμμετοχής στην έρευνα. Ακόμα, προκειμένου να συλλεχθεί ο απαιτούμενος αριθμός ερωτηματολογίων, ορίστηκε από τον ερευνητή το όριο των συλλεχθέντων απαντήσεων στις 70. Με την συμπλήρωση του 70^{ου} ερωτηματολογίου έρευνας

η ηλεκτρονική πλατφόρμα δεν δεχόταν άλλες συμμετοχές στην έρευνα. Αξίζει να γίνει αναφορά στο γεγονός πως το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο προκειμένου να μην αντιβαίνει στους κανονισμούς σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων δεν απαιτούσε την εγγραφή του συμμετέχοντα ή την καταγραφή του email των συμμετεχόντων στην έρευνα και έτσι διασφαλίστηκε η ανωνυμία των συμμετεχόντων.

2.4 Εργαλείο Επεξεργασίας Δεδομένων

Για την επεξεργασία των δεδομένων που συλλέχθηκαν με τη βοήθεια του ερωτηματολογίου έρευνας ο ερευνητής έκανε χρήση του πλέον διαδεδομένου προγράμματος για τη στατιστική ανάλυση δεδομένων, το S.P.S.S (Quinlan, et al., 2017). Το στατιστικό πρόγραμμα S.P.S.S δίνει λύσεις και απαντήσεις σε θέματα που απαιτούν τη χρήση της στατιστικής επιστήμης, όμως δεν είναι σε θέση να μάθει τη στατιστική επιστήμη στον χρήστη. Αντίθετα, ο χρήστης οφείλει να κατανοεί τους κανόνες της στατιστικής επιστήμης προκειμένου να μπορέσει να κάνει εφαρμογή των δυνατοτήτων του προγράμματος.

Ειδικότερα, μετά τη συλλογή των δεδομένων με τη βοήθεια του ερωτηματολογίου έρευνας έπεται η στατιστική επεξεργασία αυτών για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για την επιστήμη. Το πρόγραμμα S.P.S.S. προσφέρει τη δυνατότητα στους χρήστες του να εισάγουν τα συλλεχθέντα από το ερωτηματολόγιο δεδομένα και εν συνεχεία να προβούν στην κωδικοποίηση αυτών προκειμένου οι απαντήσεις των συμμετεχόντων να λαμβάνουν αριθμητικές τιμές που θα βοηθήσουν στην στατιστική επεξεργασία τους. Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν δυνάμει του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου έρευνας καταλήγουν σε ένα λογιστικό φύλλο excel με τη σειρά που εμφανίζονται στο ερωτηματολόγιο έρευνας (Γαρδέλλης, 2006).

Πιο συγκεκριμένα, για παράδειγμα προκειμένου να καταστεί εφικτή η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων του ερωτηματολογίου πρέπει να δημιουργηθεί ένας πίνακας κωδικοποίησης. Ο πίνακας αυτός αντιστοιχίζει κάθε ερώτηση του ερωτηματολογίου σε μια μεταβλητή. Για παράδειγμα, η ερώτηση «Εύρος δραστηριότητας» αντιστοιχίζεται στη μεταβλητή «Εύρος δραστηριότητας». Οι μεταβλητές λαμβάνουν διάφορες τιμές. Η μεταβλητή «Εύρος δραστηριότητας» έχει δύο πιθανές τιμές: «Εγχώρια» και «Παγκόσμια». Στον πίνακα κωδικοποίησης αντιστοιχίζουμε σε κάθε τιμή μιας μεταβλητής έναν αριθμό, για παράδειγμα,

στην τιμή «Εγχώρια» μπορούμε να αντιστοιχήσουμε τον αριθμό «1» και στην τιμή «Παγκόσμια» τον αριθμό «2». Με τον ίδιο τρόπο ολοκληρώνεται η κωδικοποίηση όλων των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου έρευνας, ώστε να ετοιμαστεί το φύλλο εργασίας.

Το στατιστικό πρόγραμμα S.P.S.S παρέχει στους ερευνητές τη δυνατότητα τόσο περιγραφικής στατιστικής ανάλυσης που βασίζεται σε απλή καταγραφή συχνοτήτων και δημιουργία διαγραμμάτων και πινάκων, δηλαδή συλλογή, παρουσίαση και χαρακτηρισμό – ταξινόμηση δεδομένων σύμφωνα με το είδος των χαρακτηριστικών τους, αλλά και επαγωγικής στατιστικής ανάλυσης που αποτελεί μια πιο σύνθετη διαδικασία ανάλυσης και επιδιώκει την εκτίμηση των χαρακτηριστικών ενός πληθυσμού (Δημητριάδη, 2000).

Στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας και για τους σκοπούς της έρευνας έλαβε χώρα, τόσο περιγραφική, όσο και επαγωγική στατιστική ανάλυση.

2.5 Θέματα Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας

Σύμφωνα με τον Κανόνα Ηθικής Δεοντολογίας στην Ερευνητική διαδικασία ο ερευνητής της παρούσας διπλωματικής εργασίας οφείλει να διασφαλίσει πως το σύνολο των κανόνων και αρχών έχουν εφαρμοστεί κατά τη διενέργεια της έρευνας και τη συγγραφή της παρούσας εργασίας. Για τον λόγο αυτό οφείλει να γίνει αναφορά στα ακόλουθα (Λαζαρίδης & Γουργουλιάνης, 1999):

Η ερευνητική διαδικασία διενεργήθηκε με απόλυτο σεβασμό στην αξία του ανθρώπου και της Λογιστικής & Ελεγκτικής Επιστήμης. Αρχικό μέλημα του ερευνητή αποτέλεσε η προστασία των συμμετεχόντων στην έρευνα, για τον λόγο αυτό και τηρήθηκαν πλήρως όλοι οι σχετικοί με την προστασία των προσωπικών δεδομένων κανόνες σύμφωνα με τα οριζόμενα στις ελληνικές διατάξεις του νόμου και την Ευρωπαϊκή Οδηγία General Data Protection Regulation (GDPR) 2016/679. Για τους σκοπούς αυτούς διασφαλίστηκε η ανωνυμία των συμμετεχόντων στην έρευνα, όπως και η ανωνυμία των εταιρειών για τις οποίες οι συμμετέχοντες στην έρευνα συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο έρευνας.

Ο ερευνητής, σεβόμενος την αξιοπρέπεια και τα ατομικά δικαιώματα των συμμετεχόντων διασφάλισε το δικαίωμα αποχώρησης αυτών από την έρευνα, όποια στιγμή οι συμμετέχοντες δεν επιθυμούσαν να συνεχίσουν στην συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

Ο ερευνητής διασφάλισε πως το σύνολο των συμμετεχόντων στην έρευνα κατανόησαν τους σκοπούς της έρευνας και το πλαίσιο στο οποίο πραγματοποιήθηκε η έρευνα. Για τον σκοπό αυτό ο ερευνητής διαμόρφωσε σχετικό ενημερωτικό φυλλάδιο, το οποίο και κοινοποίησε στο σύνολο των συμμετεχόντων στην έρευνα και το οποίο έκανε αναφορά στους σκοπούς της έρευνας, την τήρηση των κανονισμών προστασίας προσωπικών δεδομένων, τη δυνατότητα αποχώρησης των συμμετεχόντων από την έρευνα χωρίς καμία επίπτωση, ενώ επιπλέον ο ερευνητής κοινοποίησε προσωπικό email στο οποίο οι συμμετέχοντες θα μπορούσαν να τον προσεγγίσουν ώστε να λύσουν τυχόν απορίες που ενδεχομένως να δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια της συμπλήρωσης στην έρευνα (ΕΜΠ, 2019).

Ο ερευνητής ενήργησε σύμφωνα με τους κανόνες της ερευνητικής μεθοδολογίας και δεν μερολήπτησε προκειμένου να εξαχθούν στοχευμένα συμπεράσματα από την επεξεργασία των δεδομένων που συλλέχθηκαν. Για τον λόγο αυτό προέβη και σε τυχαία δειγματοληψία, προκειμένου τα αποτελέσματα της έρευνας να είναι αξιόπιστα και να δύναται να προσφέρουν καινούργια γνώση στη Λογιστική και Ελεγκτική επιστήμη.

Ο ερευνητής δεν θίγει με οποιονδήποτε τρόπο δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας τρίτων.

Ο ερευνητής έχει εξασφαλίσει τη δυνατότητα και το δικαίωμα των συμμετεχόντων για γνώση των τελικών συμπερασμάτων της έρευνας με το πέρας της ολοκλήρωσης αυτής και της κατάθεσής της στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Ο ερευνητής έκανε χρήση αξιόπιστων εργαλείων συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων, βασισμένων στη στατιστική επιστήμη και τη μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας (Λιάργκοβας, et al., 2018).

Ο ερευνητής δεν επεδίωξε να αλλοιώσει τα αποτελέσματα για τους σκοπούς της έρευνας.

Το σύνολο των ανωτέρω διασφαλίζει πως ο ερευνητής ενήργησε σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές δεοντολογίας έρευνας, τόσο κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της παρούσας διπλωματικής εργασίας, όσο και με το πέρας αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

3.1 Περιγραφική Στατιστική Ανάλυση

Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζονται με τη βοήθεια της περιγραφικής στατιστικής ανάλυσης οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου με τη σειρά που εμφανίζονται στο ερωτηματολόγιο έρευνας.

- Δημογραφικά Στοιχεία

Προκειμένου να καταστεί εφικτή η επεξεργασία των δεδομένων που συλλέχθηκαν με τη βοήθεια του ερωτηματολογίου έρευνας επιλέχθηκαν εκείνες οι απαντήσεις για τις οποίες δεν έλειπαν δεδομένα. Σύμφωνα με τον πίνακα 1 φαίνεται πως οι απαντήσεις που διαμόρφωσαν το δείγμα ανέρχονται σε 70.

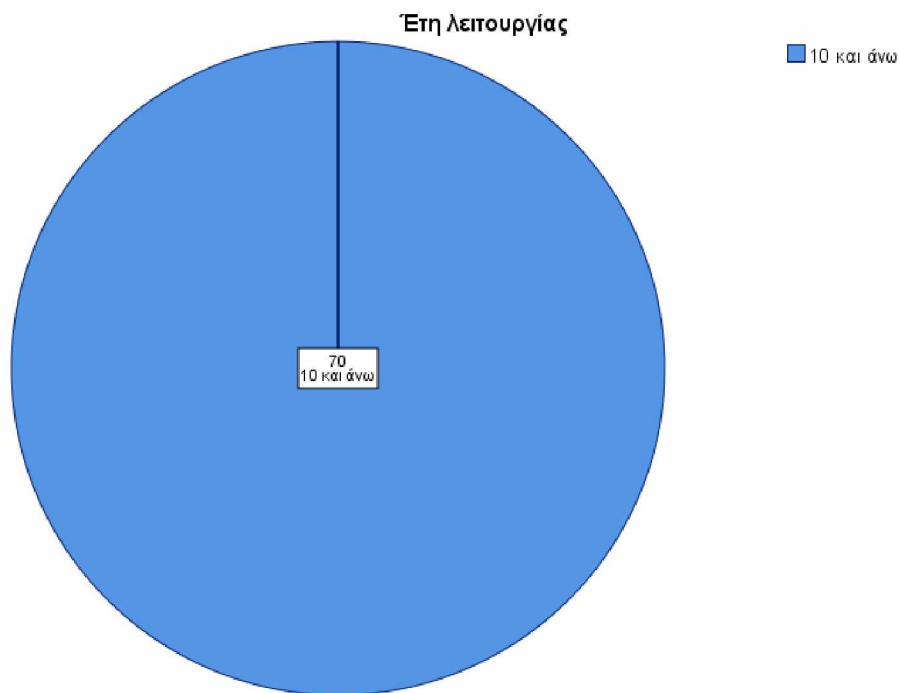
Πίνακας 1 Δημογραφικά δεδομένα

Statistics

	Ετη λειτουργί ας	Τομέας δραστηριότη τας	Μέγεθος Επιχείρησ ης	Αριθμός εργαζομέν ων	Νομική μορφή οντότητ ας	Εύρος δραστηριοτή των	Από ποιόν συμπληρώνετ αι το ερωτηματολό γιο
NValid	70	70	70	70	70	70	70
Missin g	0	0	0	0	0	0	0

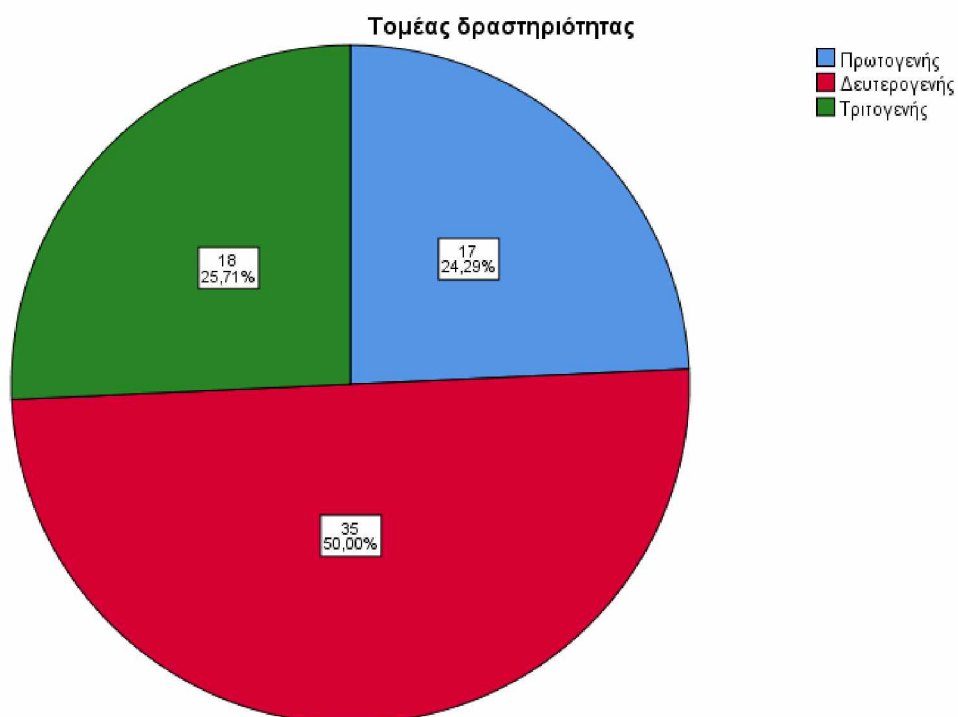
a. Multiple modes exist.

Γράφημα 1 Έτη λειτουργίας

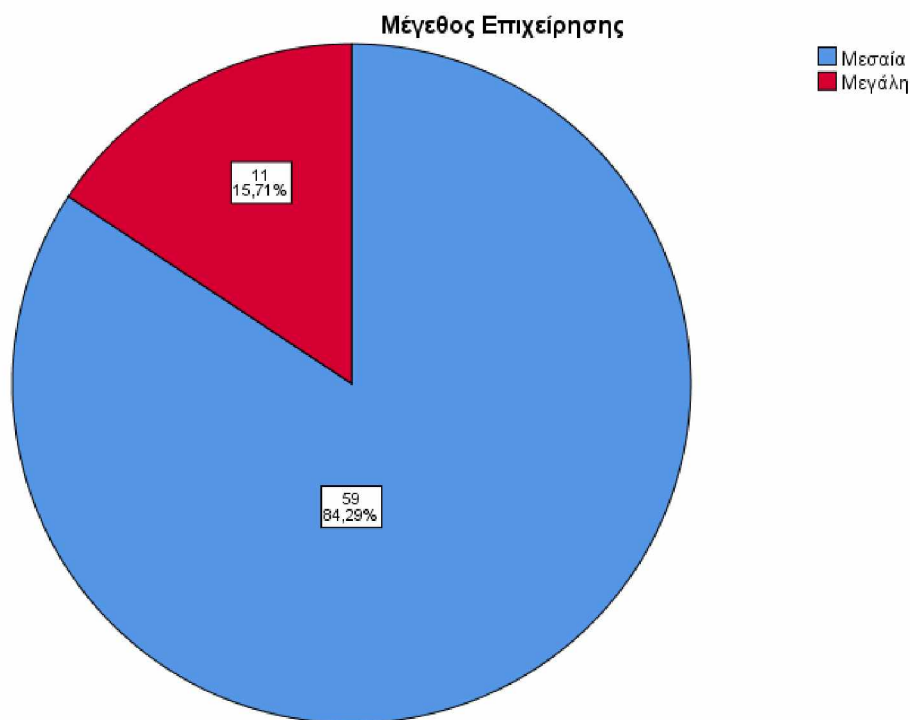
Σύμφωνα με το γράφημα 1 όλες οι οντότητες που συμμετείχαν στην έρευνα ασκούν δραστηριότητα για περισσότερα από 10 έτη.

Γράφημα 2 Τομέας δραστηριότητας

Σύμφωνα με το γράφημα 2, 17 από τις 70 συμμετέχουσες στην έρευνα εταιρείες ανήκουν στον πρωτογενή τομέα παραγωγής και ανέρχονται στο 24% του δείγματος, αντίστοιχα, 35 εταιρείες ανήκουν στο δευτερογενή τομέα παραγωγής και αντιστοιχούν στο 50% του δείγματος και τέλος 18 εταιρείες ανήκουν στον τριτογενή τομέα παραγωγής και αντιστοιχούν στο 26% του δείγματος.

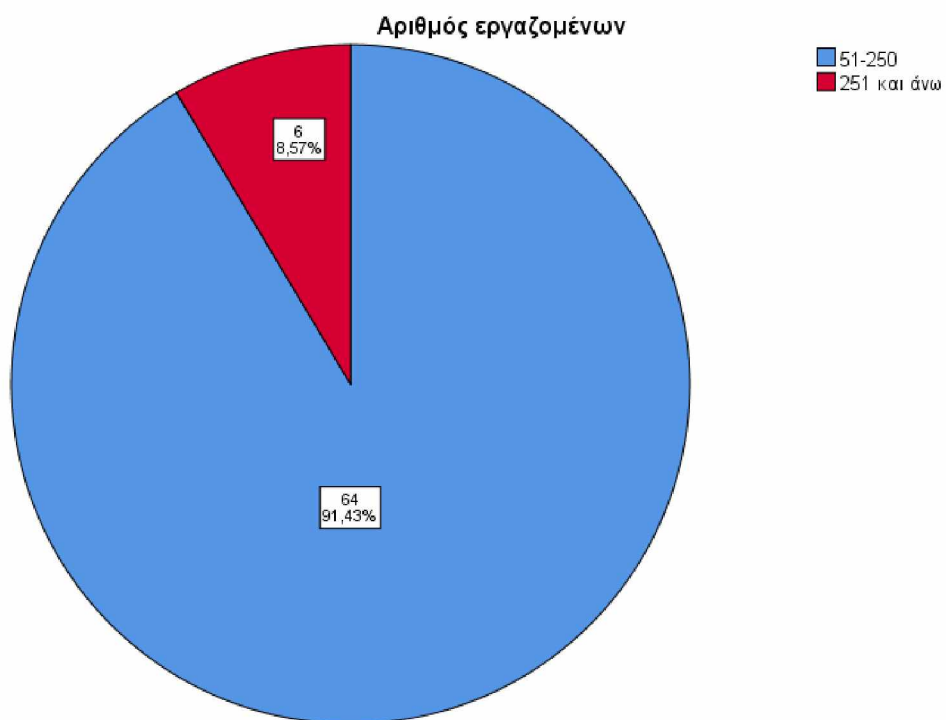
Γράφημα 3 Μέγεθος Επιχείρησης

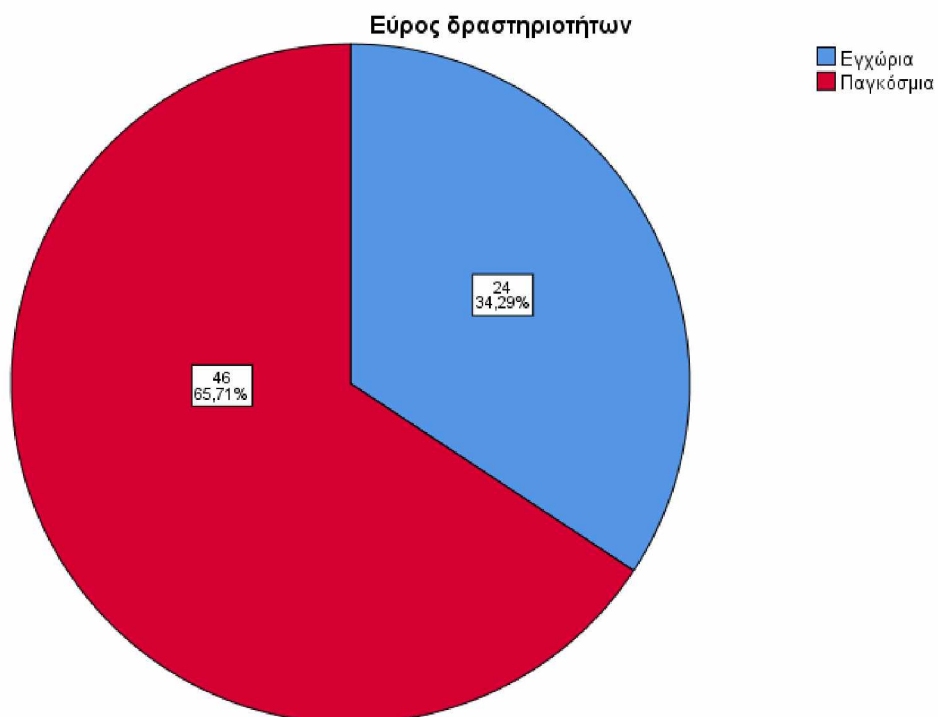
Στη συνέχεια, βάσει των στοιχείων του γραφήματος 3, 11 από τις 70 εταιρείες είναι κατατάσσονται στις εταιρείες μεσαίου μεγέθους, ενώ 59 εταιρείες κατατάσσονται στις εταιρείες μεγάλου μεγέθους και αντιστοιχούν στο % του δείγματος.

Ακολούθως, σύμφωνα με το γράφημα 4 που παρουσιάζει την κατανομή του δείγματος ως προς τον αριθμό των εργαζομένων, φαίνεται πως το 9% των συμμετεχουσών εταιρειών διαθέτουν 251 εργαζόμενους και άνω, ενώ το υπόλοιπο 91% αποτελείται από 51-250 εργαζόμενους.

Γράφημα 4 Αριθμός εργαζομένων

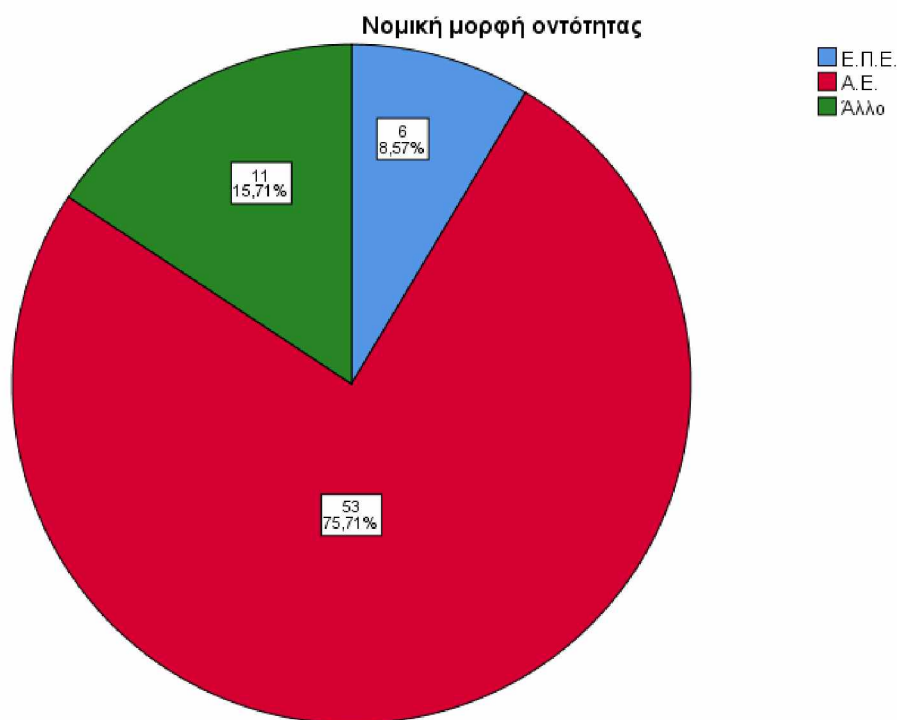
Γράφημα 5 Εύρος δραστηριοτήτων

Σύμφωνα με το γράφημα 5, 24 από τις 70 εταιρείες δραστηριοποιούνται μόνο εγχώρια, ενώ οι υπόλοιπες 46 εταιρείες που συμμετείχαν στην έρευνα δραστηριοποιούνται παγκόσμια.

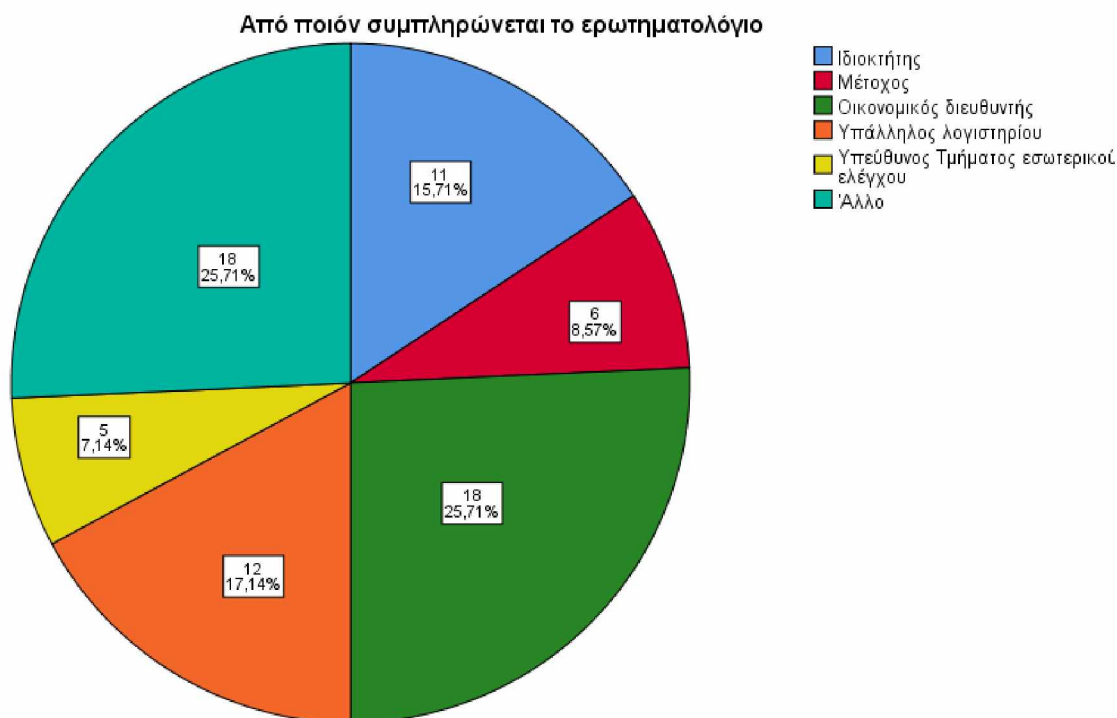
Στη συνέχεια, το επόμενο γράφημα δείχνει την κατανομή του δείγματος ως προς τη νομική μορφή των οικονομικών οντοτήτων. Σύμφωνα με το γράφημα 6 από τις 70 εταιρείες έχουν τη νομική μορφή των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, 53 εταιρείες είναι ανώνυμες εταιρείες, ενώ 11 εταιρείες διαθέτουν κάποια άλλη νομική μορφή (πλην των μορφών Ο.Ε., Ε.Ε. και Ι.Κ.Ε.).

Γράφημα 6 Νομική μορφή οντότητας

Σύμφωνα με το τελευταίο γράφημα που έπεται, παρατηρούμε πως από τους εκπροσώπους συμμετέχοντες στην έρευνα οι 11 είναι ιδιοκτήτες των εταιρειών, οι 6 μέτοχοι, οι 18 οικονομικοί διευθυντές, οι 12 υπάλληλοι λογιστηρίου, οι 5 υπεύθυνοι τμήματος εσωτερικού ελέγχου και οι 18 κατέχουν άλλες θέσεις μέσα στην κάθε εταιρεία.

Γράφημα 7 Θέση στην εταιρεία

- Ενότητα Α΄ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΉ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Πίνακας 2 Λειτουργεί στην εταιρεία σας διακριτό τμήμα εσωτερικού ελέγχου;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	46	65,7	65,7	65,7
	Όχι	24	34,3	34,3	100,0
Total		70	100,0	100,0	

Σύμφωνα με τον πίνακα 2 από τις 70 συμμετέχουσες εταιρείες στις 46 λειτουργεί τμήμα εσωτερικού ελέγχου, ενώ στις υπόλοιπες 24 όχι. Ενώ σύμφωνα με τον πίνακα 3 φαίνεται πως όλες οι εταιρείες γνωρίζουν τι πραγματεύεται ένα τμήμα εσωτερικού ελέγχου. Αντίστοιχα, από τις 70 εταιρείες μόλις οι 18 δεν συνεργάζονται με ελεγκτική εταιρεία για τη διασφάλιση της ποιότητας κατά τη διενέργεια της άσκησης των λειτουργιών της εταιρείας.

Πίνακας 3 Είστε ενήμεροι σχετικά με τη λειτουργία του τμήματος εσωτερικού ελέγχου;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	70	100,0	100,0	100,0

Πίνακας 4 Συνεργάζεται η εταιρείας σας με ελεγκτική εταιρεία για τη διασφάλιση της ποιότητας κατά τη διενέργεια των λειτουργιών της;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	52	74,3	74,3	74,3
	Όχι	18	25,7	25,7	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Πίνακας 5 Πόσοι εργαζόμενοι απασχολούνται στο τμήμα εσωτερικού ελέγχου;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	18	25,7	25,7	25,7
	1	12	17,1	17,1	42,9
	2-5	34	48,6	48,6	91,4
	6-10	6	8,6	8,6	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Ακόμα, σύμφωνα με τον πίνακα 5 φαίνεται πως η μεγαλύτερη απόλυτη συχνότητα παρουσιάζεται στην κατηγορία 2-5 εργαζόμενοι και ανέρχεται σε 34 από τους 70

συμμετέχοντες, ενώ η μικρότερη συχνότητα εμφανίζεται στην κατηγορία 6-10 εργαζόμενοι και ανέρχεται σε 6 εταιρείες.

Εν συνεχεία, σύμφωνα με τον πίνακα 6 φαίνεται πως μόλις 23 εταιρείες δηλώνουν πως συμμορφώνονται απόλυτα ή πολύ με τις απαιτήσεις και τις οδηγίες των προτύπων, ενώ οι υπόλοιπες εμφανίζουν μικρό βαθμό συμμόρφωσης.

Πίνακας 6 Βαθμός προσαρμογής του τμήματος εσωτερικού ελέγχου με τους κανόνες ΔΠΧΑ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	12	17,1	17,1	17,1
	Μέτρια	12	17,1	17,1	34,3
	Πολύ	23	32,9	32,9	67,1
	Εξαιρετικά Πολύ	23	32,9	32,9	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Πίνακας 7 Βαθμός κατάρτισης εργατικού δυναμικού τμήματος εσωτερικού ελέγχου

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	18	25,7	25,7	25,7
	Μέτρια	6	8,6	8,6	34,3
	Πολύ	35	50,0	50,0	84,3
	Εξαιρετικά Πολύ	11	15,7	15,7	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Από τις 70 εταιρείες που συμμετείχαν στην έρευνα, φαίνεται πως οι 11 διαθέτουν πλήρως καταρτισμένο εργατικό δυναμικό που μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Αντίστοιχα, οι 18 εταιρείες που δεν

διαθέτουν τμήμα εσωτερικού ελέγχου δήλωσαν εύλογα πως δεν διαθέτουν το κατάλληλο εργατικό δυναμικό.

Πίνακας 8 Βαθμός αποτελεσματικότητας εφαρμογής πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής Ε.Ε.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	12	17,1	17,1	17,1
	Μέτρια	6	8,6	8,6	25,7
	Πολύ	46	65,7	65,7	91,4
	Εξαιρετικά Πολύ	6	8,6	8,6	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Πίνακας 9 Βαθμός αποτελεσματικότητας εσωτερικού ελέγχου

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	12	17,1	17,1	17,1
	Πολύ	6	8,6	8,6	25,7
	Εξαιρετικά Πολύ	52	74,3	74,3	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των εταιρειών που συμμετείχαν στην έρευνα, οι πλειοψηφία αυτών θεωρεί πως ο βαθμός αποτελεσματικής λειτουργίας του τμήματος εσωτερικού ελέγχου είναι εξαιρετικά υψηλός και ανέρχονται σε απόλυτο μέγεθος σε 52 εταιρείες, δηλαδή στο 74,3% του δείγματος, ενώ το 17% του δείγματος θεωρεί πως δεν είναι καθόλου αποτελεσματικό.

Πίνακας 10 Βαθμός παρακολούθησης ευρημάτων τμήματος εσωτερικού ελέγχου και διενέργεια διορθώσεων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	18	25,7	25,7	25,7
	Μέτρια	6	8,6	8,6	34,3
	Πολύ	46	65,7	65,7	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Ακόμη, 6 εταιρείες θεωρούν πως το τμήμα εσωτερικού ελέγχου δεν συμβάλλει καθόλου στην καλή πορεία του οργανισμού, αντίστοιχα 6 εταιρείες θεωρούν πως ο βαθμός αυτός είναι μέτριος ή εξαιρετικά πολύς και τέλος, 52 εταιρείες – η πλειοψηφία- θεωρεί πως το τμήμα εσωτερικού ελέγχου συμβάλλει πολύ στην καλή πορεία της επιχείρησης.

Πίνακας 11 Βαθμός συμβολής εσωτερικού ελέγχου στην καλή πορεία της επιχείρησης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	6	8,6	8,6	8,6
	Μέτρια	6	8,6	8,6	17,1
	Πολύ	52	74,3	74,3	91,4
	Εξαιρετικά Πολύ	6	8,6	8,6	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Τέλος, ο πίνακας 12 παρουσιάζει κάποια περιγραφικά στοιχεία, μέγιστη και ελάχιστη τιμή, τη μέση τιμή, τυπική απόκλιση και διακύμανση, για τις ποσοτικές μεταβλητές που εξετάζονται. Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα η μεγαλύτερη τυπική απόκλιση παρατηρείται

στην ερώτηση σχετικά με τον βαθμό αποτελεσματικότητας εσωτερικού ελέγχου, γεγονός που δείχνει τη διασπορά των απαντήσεων. Αντίστοιχα, και η μεγαλύτερη μέση τιμή εμφανίζεται στην ερώτηση σχετικά με τον βαθμό αποτελεσματικότητας εσωτερικού ελέγχου, η οποία όμως δείχνει να είναι υψηλή και να πλησιάζει τη μέγιστη τιμή που μπορούν να λάβουν τα δεδομένα, δηλαδή το 4 ου αντιστοιχεί σε *''εξαιρετικά υψηλή αποτελεσματικότητα''*.

Πίνακας 12 Descriptive Statistics Ενότητα Α'

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	Variance
Βαθμός προσαρμογής του τμήματος εσωτερικού ελέγχου με τους κανόνες ΔΠΧΑ	0,00	4,00	2,6429	1,39394	1,943
Βαθμός κατάρτισης εργατικού δυναμικού τμήματος εσωτερικού ελέγχου	0,00	4,00	2,3000	1,44814	2,097
Βαθμός αποτελεσματικότητας εφαρμογής πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής Ε.Ε.	0,00	4,00	2,4857	1,21277	1,471
Βαθμός αποτελεσματικότητας εσωτερικού ελέγχου	0,00	4,00	3,2286	1,50527	2,266
Βαθμός παρακολούθησης ευρημάτων τμήματος εσωτερικού ελέγχου και διενέργεια διορθώσεων	0,00	3,00	2,1429	1,29978	1,689
Βαθμός συμβολής εσωτερικού ελέγχου στην καλή πορεία της επιχείρησης	0,00	4,00	2,7429	0,94310	,889

- Ενότητα Β΄ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΜΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ISO

Πίνακας 13 Εφαρμόζετε και υιοθετείτε κάποιο Πρότυπο Διασφάλισης Ποιότητας;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	70	100,0	100,0	100,0

Σύμφωνα με τις απαντήσεις του πίνακα 13 φαίνεται πως το σύνολο του δείγματος εφαρμόζει ή υιοθετεί κάποιο Πρότυπο Διασφάλισης Ποιότητας.

Πίνακας 14 Θεωρείτε πως η εφαρμογή κάποιου Προτύπου Διασφάλισης Ποιότητας θα μπορούσε να συμβάλει σε αποτελεσματικότερη εφαρμογή του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της οντότητας;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	58	82,9	82,9	82,9
	Όχι	12	17,1	17,1	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Αντίστοιχα, τα στοιχεία του πίνακα 14 δείχνουν πως σύμφωνα με τις απαντήσεις των συμμετεχόντων θεωρείται πως κατά 83% οι συμμετέχοντες πιστεύουν πως η εφαρμογή κάποιου Προτύπου Διασφάλισης Ποιότητας θα μπορούσε να συμβάλλει σε αποτελεσματικότερη εφαρμογή του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της οντότητας. Μόλις 12 από τους 70 συμμετέχοντες θεωρούν το αντίθετο.

Στη συνέχεια και σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα 15, 6 ερωτώμενοι απάντησαν πως θεωρούν λίγο τον βαθμό στον οποίο η εφαρμογή ISO συνέβαλε σε μεγαλύτερη οργάνωση της οντότητας, 12 συμμετέχοντες, δηλαδή το 17% θεωρούν τον βαθμό αυτό μέτριο, 28 συμμετέχοντες πολύ και 24 συμμετέχοντες, δηλαδή το 34,3% απάντησαν εξαιρετικά πολύ.

Πίνακας 15 Σε τι βαθμό συνέβαλε η εφαρμογή ISO σε μεγαλύτερη οργάνωση της εταιρείας σας και των δραστηριοτήτων της;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	6	8,6	8,6	8,6
	Μέτρια	12	17,1	17,1	25,7
	Πολύ	28	40,0	40,0	65,7
	Εξαιρετικά πολύ	24	34,3	34,3	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Σύμφωνα με τον πίνακα 16 που ακολουθεί, 40 ερωτώμενοι αποκρίθηκαν πως θεωρούν ότι αυξήθηκε λίγο η πιστοληπτική ικανότητα της εταιρείας στην οποία απασχολούνται μετά την εφαρμογή του συστήματος ISO, ενώ 30 συμμετέχοντες θεωρούν πως αυξήθηκε μέτρια.

Πίνακας 16 Θεωρείτε ότι η πιστοληπτική σας ικανότητα αυξήθηκε μετά την εφαρμογή ISO;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	40	57,1	57,1	57,1
	Μέτρια	30	42,9	42,9	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Ακόμα, σύμφωνα με τον πίνακα 17, το 25,7% θεωρεί πως η διοίκηση της εταιρείας έχει δεσμευτεί μέτρια από την εφαρμογή του συστήματος ISO, το 48,6% θεωρεί πως έχει δεσμευτεί πολύ, ενώ το 25,7% θεωρεί πως έχει δεσμευτεί εξαιρετικά πολύ.

Πίνακας 17 Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι έχει δεσμευτεί η διοίκηση της εταιρείας από την εφαρμογή του ISO;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Μέτρια	18	25,7	25,7	25,7
	Πολύ	34	48,6	48,6	74,3
	Εξαιρετικά πολύ	18	25,7	25,7	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Επιπλέον, 8,6% του δείγματος θεωρεί πως οι στόχοι του Προτύπου Διασφάλισης Ποιότητας δεν συμβαδίζουν καθόλου με τους στόχους του εσωτερικού ελέγχου, ενώ μόλις το 8,6% ισχυρίζεται με σθένος το αντίθετο.

Πίνακας 18 Θεωρείτε ότι οι στόχοι του Προτύπου Διασφάλισης Ποιότητας συμβαδίζουν με του στόχους του συστήματος εσωτερικού ελέγχου

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	6	8,6	8,6	8,6
	Μέτρια	12	17,1	17,1	25,7
	Πολύ	46	65,7	65,7	91,4
	Εξαιρετικά πολύ	6	8,6	8,6	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Ακόμα, βάσει των στοιχείων του πίνακα 19, το 17% του δείγματος θεωρεί πως η εφαρμογή ISO συμβάλλει στη συνεχή βελτίωση των δραστηριοτήτων του οργανισμού, ενώ κανείς δεν θεωρεί πως δεν συμβάλλει καθόλου.

Πίνακας 19 Σε τι βαθμό θεωρείτε πως η εφαρμογή ISO έχει συμβάλει στη συνεχή βελτίωση των δραστηριοτήτων του οργανισμού και στη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Λίγο	6	8,6	8,6	8,6
Μέτρια	6	8,6	8,6	17,1
Πολύ	46	65,7	65,7	82,9
Εξαιρετικά πολύ	12	17,1	17,1	100,0
Total	70	100,0	100,0	

Τέλος, ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει ορισμένα στοιχεία περιγραφικής στατιστικής ανάλυσης σχετικά με τις ερωτήσεις που εκφράζονται ως ποσοτικές μεταβλητές. Ο πίνακας παρουσιάζει τις μέγιστες και ελάχιστες τιμές για κάθε μεταβλητή, με ελάχιστο το 0=καθόλου και μέγιστο το 4= εξαιρετικά πολύ.

Ο μεγαλύτερος μέσος όρος ισούται με 3 και εμφανίζεται για τις ερωτήσεις «Σε τι βαθμό συνέβαλε η εφαρμογή ISO σε μεγαλύτερη οργάνωση της εταιρείας σας και των δραστηριοτήτων της;» και «Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι έχει δεσμευτεί η διοίκηση της εταιρείας από την εφαρμογή του ISO;».

Αντίστοιχα, τη μεγαλύτερη τυπική απόκλιση παρουσιάζει η ερώτηση «Θεωρείτε ότι οι στόχοι του Προτύπου Διασφάλισης Ποιότητας συμβαδίζουν με του στόχους του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της οντότητας;».

Πίνακας 20 Περιγραφική Στατιστική Ανάλυση Ερωτήσεων Ενότητα Β'

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	Variance
Σε τι βαθμό συνέβαλε η εφαρμογή ISO σε μεγαλύτερη οργάνωση της εταιρείας σας και των δραστηριοτήτων της;	1,00	4,00	3,0000	0,93250	,870
Θεωρείτε ότι η πιστοληπτική σας ικανότητα αυξήθηκε μετά την εφαρμογή ISO;	1,00	2,00	1,4286	0,49844	0,248
Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι έχει δεσμευτεί η διοίκηση της εταιρείας από την εφαρμογή του ISO;	2,00	4,00	3,0000	0,72232	0,522
Θεωρείτε ότι οι στόχοι του Προτύπου Διασφάλισης Ποιότητας συμβαδίζουν με του στόχους του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της οντότητας;	0,00	4,00	2,6571	0,96137	0,924
Σε τι βαθμό θεωρείτε πως η εφαρμογή ISO έχει συμβάλει στη συνεχή βελτίωση των δραστηριοτήτων του οργανισμού και στη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος;	1,00	4,00	2,9143	0,77540	0,601

3.2 Επαγωγική Στατιστική Ανάλυση

Στην παρούσα ενότητα επιδιώκεται η απάντηση των ερευνητικών ερωτημάτων που τέθηκαν από τον ερευνητή. Για την πραγματοποίηση του σκοπού αυτού παρουσιάζονται οι ακόλουθες υποθέσεις.

Υπόθεση 1. Διαφέρει ο μέσος όρος του αριθμού των εργαζομένων των επιχειρήσεων που διαθέτουν τμήμα εσωτερικού ελέγχου και εκείνων που δεν διαθέτουν;

Για την απάντηση στην ανωτέρω ερευνητική υπόθεση θα γίνει σύγκριση μέσων και πιο συγκεκριμένα θα εφαρμοστεί έλεγχος independent samples t- test. Σκοπός του ελέγχου αυτού αποτελεί η σύγκριση των μέσων δύο ανεξάρτητων ομάδων, που στην περίπτωση μας είναι οι οντότητες που εφαρμόζουν / υιοθετούν τμήμα εσωτερικού ελέγχου και εκείνες που δεν διαθέτουν. Με τον έλεγχο αυτό θα διαπιστωθεί αν υπάρχουν στατιστικά στοιχεία ότι τα σχετικά πληθυσμιακά μέσα είναι σημαντικά διαφορετικά. Η μεταβλητή ως προς την οποία γίνεται η διάκριση των δειγμάτων είναι κατηγορική, ενώ η μεταβλητή υπολογισμού του μέσου όρου είναι ποσοτική. Το Independent Samples t Test είναι μια παραμετρική δοκιμή και τα αποτελέσματα του ελέγχου δίνονται από τους ακόλουθους πίνακες.

Πίνακας 21 Υπόθεση 1^η περιγραφικά στοιχεία

Group Statistics

	Υπάρχει διακριτό τμήμα εσωτερικού ελέγχου	N	Mean	Std.	Std. Error
				Deviation	Mean
Αριθμός εργαζομένων	Όχι	24	,2500	,44233	,09029
	Ναι	46	,0000	,00000	,00000

Σύμφωνα με τον πίνακα 21 γίνεται η διάκριση των ομάδων – δύο μεταβλητών και περιγραφικά στοιχεία, όπως ο μέσος όρος, η απόλυτη συχνότητα, η τυπική απόκλιση και το τυπικό σφάλμα. Παρατηρώντας τον πίνακα παρατηρούμε πως 24 συμμετέχοντες απάντησαν πως η οντότητα στην οποία εργάζονται δεν διαθέτει τμήμα εσωτερικού ελέγχου, ενώ 46 απάντησαν θετικά. Ο μέσος όρος της πρώτης ομάδας ανέρχεται σε 0,25, ενώ για τη δεύτερη

ομάδα 0. Με το μηδέν να αντιστοιχεί στην ομάδα 51-250 εργαζόμενοι και το 1 να αντιστοιχεί στην ομάδα 250 και άνω, παρατηρούμε πως οι οντότητες που διαθέτουν τμήμα εσωτερικού ελέγχου αποτελούνται από 51-250 υπαλλήλους στο σύνολο.

Στη συνέχεια, ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει την κύρια ανάλυση του μοντέλου. Σε αυτόν τον πίνακα που ακολουθεί υπάρχουν δύο στήλες που είναι σχετικές με το τεστ Levene, 3 στήλες που είναι οι κύριες στήλες που δίνουν το αποτέλεσμα του ελέγχου και υπάρχουν και κάποια επιπλέον στοιχεία, όπως η διαφορά των ομάδων, τα διαστήματα εμπιστοσύνης και η τυπική απόκλιση της διαφοράς.

Ξεκινώντας, κοιτάμε το τεστ του Levene που ελέγχει κατά πόσο υπάρχει ομοιογένεια στις διακυμάνσεις των δύο ομάδων, όπως ακριβώς ορίζει και ο τίτλος του τεστ. Αυτό αποτελεί μια προϋπόθεση για τον έλεγχο t-test, επομένως ελέγχει αν τα δεδομένα ανταποκρίνονται στην προϋπόθεση αυτή σχετικά με την ομοιογένεια των διακυμάνσεων.

Πίνακας 22 Independent Samples t Test

Independent Samples Test

Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						95% Confidence Interval of the Difference	
F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper	

Αριθμός εργαζομένων	Equal varianc es assume d	134,05 7	,00 0	3,85 9	68	,000	,25000	,06478	,1207 4	,3792 6
	Equal varianc es not assume d			2,76 9	23,00 0	,011	,25000	,09029	,0632 2	,4367 8

Στην συγκεκριμένη περίπτωση το P – value ισούται με 0. Η τιμή αυτή θα δώσει απάντηση στο κατά πόσο η διαφορά αυτή των διακυμάνσεων είναι στατιστικά σημαντική. Αυτή η τιμή είναι μικρότερη από το 0,05=5% που ορίζεται, επομένως θα λέγαμε πως η διαφορά αυτή είναι στατιστικά σημαντική. Επομένως, οι διακυμάνσεις των δύο ομάδων δε είναι όμοιες, παρουσιάζουν διαφορά και έτσι επιλέγουμε να κοιτάζουμε τα αποτελέσματα της δεύτερης γραμμής. Βάσει της γραμμής αυτής φαίνεται πως το t ισούται με 2,769, το degrees of freedom (df) ισούνται με 23 και το P – value που δείχνει αν οι δύο ομάδες έχουν διαφορές. Τέλος, από το sig 2 tailed = p- value = 0,011>0,05, επομένως δεν είναι στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ των δύο ομάδων και επομένως, κοιτάζοντας τον πρώτο πίνακα μπορούμε να επιβεβαιώσουμε τη διαφορά μεταξύ των μέσων όρων, η οποία όμως δεν είναι στατιστικά σημαντική.

Υπόθεση 2. *Είναι ανεξάρτητες α) ο βαθμός δέσμευσης της διοίκησης από την εφαρμογή ενός συστήματος ISO και β) Ο βαθμός του κατά πόσο η εφαρμογή του Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής του Εσωτερικού ελέγχου συμβάλει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της κάθε εταιρείας.*

Με την ανωτέρω υπόθεση θα ελέγξουμε αν υπάρχει συνάφεια μεταξύ του βαθμού δέσμευσης των διοικήσεων από την εφαρμογή συστημάτων ISO και του βαθμού στον οποίο η

υιοθέτηση ενός πλαισίου επαγγελματικής εφαρμογής εσωτερικού ελέγχου μπορεί να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του συστήματος αυτού μιας οντότητας.

Για την πραγμάτωση του σκοπού αυτού θα γίνει εφαρμογή ελέγχου ανεξαρτησίας χ^2 . Ειδικότερα, ο έλεγχος χ^2 (Pearson chi-square) αποτελεί επαγωγικό έλεγχο μέσω του οποίου ελέγχουμε την υπόθεση ότι οι δύο μεταβλητές του πίνακα συνάφειας είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους (δηλαδή ότι μεταβολές στις τιμές της μιας δεν προκαλούν μεταβολές στις τιμές της άλλης).

Οι προς διερεύνηση υποθέσεις είναι οι ακόλουθες:

H_0 = Οι μεταβλητές X και Y είναι ανεξάρτητες

H_1 = Οι μεταβλητές X και Y ΔΕΝ είναι ανεξάρτητες

Εφαρμόζουμε χ^2 test σε επίπεδο σημαντικότητας $\alpha=0,05$ (ή $\alpha=0,01$)

Αν το p-value για το χ^2 test $\leq 0,05=\alpha$ (ή $0,01$ αν το επίπεδο σημαντικότητας είναι αυτό) τότε απορρίπτουμε την H_0 και συνεπώς οι μεταβλητές ΔΕΝ είναι ανεξάρτητες,

Αν το p-value για το χ^2 test $> 0,05=\alpha$ (ή $0,01$ αν το επίπεδο σημαντικότητας είναι αυτό) τότε δεν απορρίπτουμε την H_0 και συνεπώς οι μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που έδωσε το S.P.S.S. προκύπτουν οι κάτωθι πίνακες:

Πίνακας 23 Ερευνητική υπόθεση 2 Case Processing Summary

Cases					
Valid		Missing		Total	
N	Percent	N	Percent	N	Percent
<hr/>					

Βαθμός εφαρμογής Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής Εσωτερικού Ελέγχου και αποτελεσματικότερη λειτουργία Συστήματος E.E. * Βαθμός δέσμευσης διοίκησης απο την εφαρμογή συστήματος ISO	70	100,0%	0	0,0%	70	100,0%
---	----	--------	---	------	----	--------

Ο πίνακας 23 παρουσιάζει τις μεταβλητές που εισήχθησαν στο μοντέλο, τη συχνότητά τους και τις τιμές που λείπουν. Σύμφωνα με τον πίνακα δεν υπάρχει καμία ελλιπής τιμή και τα δεδομένα κάθε μεταβλητής είναι 70.

Στη συνέχεια, στον πίνακα 24 που ακολουθεί μπορούμε να παρατηρήσουμε τις συχνότητες κάθε παρατήρησης για κάθε μια από τις μεταβλητές που εισήχθησαν στο μοντέλο. Σύμφωνα με τον πίνακα δεν έχουν δοθεί ως απαντήσεις για τον βαθμό δέσμευσης της διοίκησης από την εφαρμογή του συστήματος ISO οι τιμές ‘λίγο’ και ‘καθόλου’, ενώ αντίστοιχα, για τη μεταβλητή «Βαθμός εφαρμογής Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής Εσωτερικού Ελέγχου και αποτελεσματικότερη λειτουργία Συστήματος E.E.» δεν έχει δοθεί καθόλου η τιμή ‘λίγο’.

*Πίνακας 24 Ερευνητική υπόθεση 2 Βαθμός εφαρμογής Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής Εσωτερικού Ελέγχου και αποτελεσματικότερη λειτουργία Συστήματος E.E. * Βαθμός δέσμευσης διοίκησης απο την εφαρμογή συστήματος ISO Crosstabulation*

Count

		Βαθμός δέσμευσης διοίκησης απο την εφαρμογή συστήματος ISO			Total
		Μέτρια	Πολύ	Εξαιρετικά πολύ	
Βαθμός εφαρμογής Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής Εσωτερικού Ελέγχου και αποτελεσματικότερη λειτουργία Συστήματος Ε.Ε.	Καθόλου	6	0	6	12
	Μέτρια	0	0	6	6
	Πολύ	6	34	6	46
	Εξαιρετικά πολύ	6	0	0	6
Total		18	34	18	70

Τέλος, ο επόμενος και πιο σημαντικός πίνακας απαντάει στο ερευνητικό ερώτημα και την υπόθεση που έγινε, αναφορικά με το αν οι 2 μεταβλητές είναι ανεξάρτητες ή όχι. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του πίνακα 25 η στατιστική ελέγχου χ^2 είναι ίση με 57,826. Το ποσοστό των κελιών που έχουν τιμή μικρότερη του 5 είναι 66,7% μεγαλύτερη του επιθυμητού που είναι 20%, αλλά το minimum είναι μεγαλύτερο του 1, είναι ίσος με 1,54. Αυτό συμβαίνει γιατί το δείγμα μας είναι μικρό και έτσι δεν μπορούμε να κάνουμε αξιόπιστο έλεγχο ανεξαρτησίας. Με βάση τα στοιχεία που δίνονται αν θα θέλαμε να δώσουμε απάντηση στην ερευνητική υπόθεση θα λέγαμε πως εφόσον το p-value για το χ^2 test = 0,0 \leq 0,05 = α τότε απορρίπτουμε την H_0 και συνεπώς οι μεταβλητές δεν είναι ανεξάρτητες, επομένως απορρίπτουμε τη μηδενική υπόθεση και αποδεχόμαστε την εναλλακτική.

Πίνακας 25 Ερευνητική υπόθεση 2 Chi-Square Tests

Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
-------	----	-----------------------------------

Pearson Chi-Square	57,826 ^a	6	,000
Likelihood Ratio	60,814	6	,000
Linear-by-Linear Association	2,720	1	,099
N of Valid Cases	70		

a. 8 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,54.

Υπόθεση 3. Η αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνται εντός του τμήματος εσωτερικού ελέγχου;

Με την ανωτέρω υπόθεση θα επιδιώξουμε να ελέγξουμε αν ο βαθμός αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (Y) εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων εντός του τμήματος εσωτερικού ελέγχου (X). Αυτό θα επιτευχθεί με την εφαρμογή ανάλυσης διακύμανσης ως προς έναν παράγοντα. Ουσιαστικά, με την ανάλυση διακύμανσης επιδιώκεται ο έλεγχος του κατά πόσο υπάρχουν διαφορές στις μέσες τιμές περισσότερων από δύο πληθυσμών.

Από την εισαγωγή των δεδομένων στο S.P.S.S. προέκυψαν οι ακόλουθοι πίνακες. Σύμφωνα με τον πίνακα 26 φαίνεται η κατανομή της απόλυτης συχνότητας κάθε ομάδας αριθμού εργαζομένων σε σχέση με τον βαθμό αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Παρατηρούμε πως η μεγαλύτερη απόλυτη συχνότητα βρίσκεται στην ομάδα των 2-5 εργαζομένων, ενώ η μεγαλύτερη τυπική απόκλιση που δείχνει τη διασπορά των παρατηρήσεων, παρατηρείται στην πρώτη ομάδα, δηλαδή των 0 εργαζομένων εντός του τμήματος εσωτερικού ελέγχου.

Πίνακας 26 Ερευνητική υπόθεση 3 Descriptives

Βαθμός αποτελεσματικότητας συστήματος εσωτερικού ελέγχου

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
0	18	1,0000	1,45521	,34300	,2763	1,7237	,00	3,00
1	12	4,0000	,00000	,00000	4,0000	4,0000	4,00	4,00
2-5	34	4,0000	,00000	,00000	4,0000	4,0000	4,00	4,00
6-10	6	4,0000	,00000	,00000	4,0000	4,0000	4,00	4,00
Total	70	3,2286	1,50527	,17991	2,8697	3,5875	,00	4,00

Στη συνέχεια ακολουθεί ο πίνακας 27. Πρώτα θα ελέγξουμε την ομοιογένεια των διακυμάνσεων, το p-value είναι ίσο με 0,00 ή 0%, το οποίο είναι μικρότερο του επίπεδου σημαντικότητας $\alpha=5\%$, άρα απορρίπτουμε την ομοιογένεια των διακυμάνσεων.

Πίνακας 27 Ερευνητική υπόθεση 3 *Test of Homogeneity of Variances*

		Levene Statistic	df1	df2	Sig.
Βαθμός αποτελεσματικότητας συστήματος εσωτερικού ελέγχου	Based on Mean	130,743	3	66	,000
	Based on Median	8,171	3	66	,000
	Based on Median and with adjusted df	8,171	3	17,000	,001
	Based on trimmed mean	102,980	3	66	,000

Τέλος, ο σημαντικότερος πίνακας, βάσει του οποίου θα απαντηθεί και η υπόθεση που έγινε είναι ο πίνακας Anova.

H_0 : Όλοι οι μέσοι αυτού του πληθυσμού να είναι ίσοι μεταξύ τους.

H_1 : Τουλάχιστον δύο να είναι διαφορετικοί.

Έτσι, προχωράμε στην αποτελεσματικότητα του ελέγχου anova, όπου το p-value είναι ίσο με 0,0 ή 0% που είναι μικρότερο του $\alpha=5\%$, άρα απορρίπτουμε την H_0 της ανεξαρτησίας υπέρ της εναλλακτικής υπόθεσης και οι μέσοι όλων των πληθυσμών δεν είναι ίσοι μεταξύ τους, το οποίο σημαίνει πως αποδεχόμαστε την εναλλακτική υπόθεση και τουλάχιστον 2 μέσοι είναι διαφορετικοί. Άρα υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά στην αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου ανάλογα με τον αριθμό των απασχολούμενων εντός του ίδιου τμήματος.

Πίνακας 28 Ερευνητική υπόθεση 3 ANOVA

Βαθμός αποτελεσματικότητας συστήματος εσωτερικού ελέγχου

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	120,343	3	40,114	73,543	,000
Within Groups	36,000	66	,545		
Total	156,343	69			

Υπόθεση 4. Υπάρχει συσχέτιση μεταξύ του βαθμού αποτελεσματικότητας εσωτερικού ελέγχου και βαθμού βελτίωσης των δραστηριοτήτων του οργανισμού και τη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος εξαιτίας της εφαρμογής ISO;

Για την απάντηση στην ανωτέρω υπόθεση θα προβούμε σε ανάλυση συσχέτισης Pearson. Για να ερμηνεύσουμε τα αποτελέσματα οφείλουμε να γνωρίζουμε τα εξής:

Έλεγχος υπόθεσης

$H_0: \beta_1=0$ (οι μεταβλητές είναι ασυσχέτιστες)

$H_1: \beta_1 \neq 0$ (Συντελεστής συσχέτισης στατιστικά σημαντικός)

Αποτέλεσμα Ανάλυσης

Ερμηνεία της στατιστικής σημαντικότητας

- Αν η τιμή του Sig. (2-tailed) είναι $\text{sig.} < 0,05$ τότε δεν αποδεχόμαστε τη μηδενική υπόθεση και οι δύο μεταβλητές συσχετίζονται.
- Αν η τιμή του Sig. (2-tailed) είναι $\text{sig.} > 0,05$ τότε δεχόμαστε τη μηδενική υπόθεση, ότι δηλαδή δεν υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ των μεταβλητών.

Αντίστοιχα,

Ερμηνεία του δείκτη r

Ο δείκτης r μας δείχνει την ένταση και την κατεύθυνση της παραπάνω γραμμικής σχέσης. Αν δεν είναι στατιστικά σημαντική δεν τον σχολιάζουμε προφανώς.

Κατεύθυνση (πρόσημο): Μπορεί να πάρει θετικό ή αρνητικό πρόσημο δείχνοντας ότι η σχέση αυτή είναι θετική (πχ όταν αυξάνεται η μια μεταβλητή αυξάνεται και η άλλη) ή αρνητική (πχ όταν αυξάνεται η μια μεταβλητή μειώνεται η άλλη). Λαμβάνει τιμές στο διάστημα $[-1, 1]$.

Ένταση (απόλυτη τιμή):

- $r < 0.3$ Καμία ή πολύ ασθενής γραμμική συσχέτιση
- $0.3 < r < 0.5$ Ασθενής γραμμική συσχέτιση
- $0.5 < r < 0.7$ Μέτρια γραμμική συσχέτιση
- $r > 0.7$ Ισχυρή γραμμική συσχέτιση
- $r = 1$ Απόλυτη – τέλεια γραμμική συσχέτιση

Σύμφωνα με τον πίνακα 29 που ακολουθεί βλέπουμε τη σύγκριση των μέσων όρων των βαθμών αποτελεσματικότητας για κάθε μια από τις μεταβλητές που εισήχθησαν στο πρόγραμμα. Ακόμα, δίνεται η τυπική απόκλιση και η συχνότητα για κάθε μεταβλητή.

Πίνακας 29 Ερευνητική υπόθεση 4 Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Πως θα αξιολογούσατε την αποτελεσματικότητα του εσωτερικού ελέγχου;	3,2286	1,50527	70
Σε τι βαθμό θεωρείτε πως η εφαρμογή ISO έχει συμβάλει στη συνεχή βελτίωση των δραστηριοτήτων του οργανισμού και στη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος;	2,9143	,77540	70

Ο ακόλουθος πίνακας δείχνει την κατεύθυνση της συσχέτισης.

Πίνακας 30 Ερευνητική υπόθεση 4 Correlations

	Πως θα αξιολογούσατε την αποτελεσματικότητα του εσωτερικού ελέγχου;	Σε τι βαθμό θεωρείτε πως η εφαρμογή ISO έχει συμβάλει στη συνεχή βελτίωση των δραστηριοτήτων του οργανισμού και στη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος;
Πως θα αξιολογούσατε την αποτελεσματικότητα	Pearson Correlation	1
	Sig. (2-tailed)	,762**
		,000

του εσωτερικού ελέγχου;	N	70	70
Σε τι βαθμό θεωρείτε πως η εφαρμογή ISO έχει συμβάλει στη συνεχή βελτίωση των δραστηριοτήτων του οργανισμού και στη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος	Pearson Correlation	,762**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	70	70

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Παρατηρούμε πως η τιμή του Sig. (2-tailed) είναι $\text{sig.}=0<0,05$ επομένως δεν αποδεχόμαστε τη μηδενική υπόθεση, δηλαδή απορρίπτουμε την $H_0: \beta_1=0$ και ισχύει η $H_1: \beta_1 \neq 0$ όπου ο συντελεστής συσχέτισης είναι στατιστικά σημαντικός και άρα υπάρχει συσχέτιση μεταξύ του βαθμού αποτελεσματικότητας εσωτερικού ελέγχου και του βαθμού βελτίωσης των δραστηριοτήτων του οργανισμού από την εφαρμογή ISO.

Επομένως, αποδεχόμαστε την μηδενική υπόθεση ότι ο συντελεστής συσχέτισης δεν είναι μηδέν, και δεχόμαστε ότι υπάρχει στατιστική σημαντικότητα και η ύπαρξη μιας γραμμικής σχέσης μεταξύ των μεταβλητών στον πληθυσμό.

Αντίστοιχα, εφόσον υπάρχει στατιστική σημαντικότητα, μπορούμε να χολιάσουμε και την ένταση αυτής. Εφόσον ο συντελεστής Pearson είναι ίσος με 0,762 λέμε ότι υπάρχει ισχυρή θετική συσχέτιση μεταξύ του βαθμού αποτελεσματικότητας εσωτερικού ελέγχου και του βαθμού βελτίωσης των δραστηριοτήτων του οργανισμού από την εφαρμογή ISO. Δηλαδή αυτό σημαίνει πως όταν αυξάνει ο βαθμός αποτελεσματικότητας εσωτερικού ελέγχου αυξάνει (όχι κατά το ίδιο ποσοστό εντούτοις) και ο βαθμός βελτίωσης των δραστηριοτήτων του οργανισμού από την εφαρμογή ISO.

Υπόθεση 5. Υπάρχει συσχέτιση μεταξύ του βαθμού στον οποίο εφαρμόζονται τα πρότυπα και του βαθμού στον οποίο συμβάλει το σύστημα ISO σε μεγαλύτερη οργάνωση της εταιρείας σας και των δραστηριοτήτων της;

Για την απάντηση στην ανωτέρω υπόθεση θα προβούμε σε ανάλυση συσχέτισης Pearson. Με τη βοήθεια των πινάκων που προέκυψαν από το S.P.S.S. μπορούμε να καταλήξουμε όπως και προηγουμένως στα κάτωθι συμπεράσματα:

Ο μέσος όρος του βαθμού συμβολής της εφαρμογής συστήματος ISO στην καλύτερη οργάνωση της οντότητας ανέρχεται σε 3 δηλαδή «πολύ» και αντίστοιχα η τυπική απόκλιση ισούται με 0,93, επομένως δεν υπάρχει μεγάλη διασπορά των απαντήσεων.

Πίνακας 31 Ερευνητική υπόθεση 5 Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Σε τι βαθμό θα λέγατε πως εφαρμόζονται οι κανόνες που ορίζουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ή τα ΕΛΠ) κατά τη διενέργεια των εργασιών του τμήματος εσωτερικού ελέγχου;	2,6429	1,39394	70
Σε τι βαθμό συνέβαλε η εφαρμογή ISO σε μεγαλύτερη οργάνωση της εταιρείας σας και των δραστηριοτήτων της;	3,0000	,93250	70

Στη συνέχεια σύμφωνα με τα στοιχεία του κάτωθι πίνακα φαίνεται πως υπάρχει μέτρια θετική συσχέτιση μεταξύ του βαθμού εφαρμογής των κανόνων που ορίζουν τα πρότυπα και του βαθμού συμβολής της εφαρμογής ISO στην καλύτερη οργάνωση της οντότητας με $\text{sig.} = 0 < 0,05$ και $r = 0,535 > 0$. Αυτό σημαίνει πως όταν αυξάνεται ο βαθμός εφαρμογής των Προτύπων αυξάνεται και ο βαθμός οργάνωσης από μέρους της επιχείρησης από την εφαρμογή συστήματος ISO.

Πίνακας 32 Ερευνητική υπόθεση 5 Correlations

		Σε τι βαθμό θα λέγατε πως εφαρμόζονται οι κανόνες που ορίζουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ή τα ΕΛΠ) κατά τη διενέργεια των εργασιών του τμήματος εσωτερικού ελέγχου;	Σε τι βαθμό συνέβαλε η εφαρμογή ISO σε μεγαλύτερη οργάνωση της εταιρείας σας και των δραστηριοτήτων της;
Σε τι βαθμό θα λέγατε πως εφαρμόζονται οι κανόνες που ορίζουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ή τα ΕΛΠ) κατά τη διενέργεια των εργασιών του τμήματος εσωτερικού ελέγχου;	Pearson Correlation	1	,535**
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	70	70
Σε τι βαθμό συνέβαλε η εφαρμογή ISO σε μεγαλύτερη οργάνωση της εταιρείας σας και των δραστηριοτήτων της;	Pearson Correlation	,535**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	70	70

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

4.1 Συμπεράσματα

Η παρούσα εργασία επεδίωξε να μελετήσει το ρόλο που δύναται να έχει η εφαρμογή συστημάτων ISO και η πιστή εφαρμογή των Λογιστικών Προτύπων για την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος Εσωτερικού ελέγχου των σύγχρονων οντοτήτων. Για τον λόγο αυτό η παρούσα έρευνα στηρίχθηκε σε συλλογή πρωτογενών δεδομένων που συλλέχθηκαν με τη βοήθεια ερωτηματολογίου έρευνας. Σκοπό της έρευνας αποτέλεσε η ανάδειξη της συμβολής της εφαρμογής συστημάτων ISO και της τήρησης των Προτύπων για την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου ελληνικών επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται τόσο εγχώρια, όσο και παγκοσμίως. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας και τη βοήθεια της περιγραφικής στατιστικής ανάλυσης, φαίνεται πως στην έρευνα συμμετείχαν κυρίως επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον δευτερογενή τομέα παραγωγής (50%) και λιγότερο στον τριτογενή (25%). Στο σύνολό τους οι επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται περισσότερο από μια δεκαετία (100%), ενώ η πλειοψηφία αυτών (85%) είναι μεσαίου μεγέθους, με τη μειοψηφία αυτών να είναι μεγάλες (15%). Για το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος (91%) οι οντότητες απασχολούν στο σύνολο περισσότερους από 51, αλλά λιγότερους από 250 εργαζόμενους, ενώ μια μικρή μειοψηφία των συμμετεχουσών εταιρειών απασχολούν περισσότερους από 251 εργαζόμενους (9%). Ακόμα, η πλειοψηφία των επιχειρήσεων δραστηριοποιείται παγκοσμίως (65%), ενώ το υπόλοιπο 35% του δείγματος ασκεί τη δραστηριότητά της μέσα στην ελληνική επικράτεια. Τέλος, το μεγαλύτερο μέρος των οντοτήτων που συμμετείχαν στην έρευνα έχουν τη νομική μορφή της Ανώνυμης εταιρείας σε ποσοστό 75%.

Αντίστοιχα και με τη βοήθεια της επαγωγικής στατιστικής ανάλυσης προέκυψαν κάποια ενδιαφέροντα αποτελέσματα όσον αφορά τη συμβολή των συστημάτων ISO και της εφαρμογής των προτύπων για την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου των επιχειρήσεων. Ειδικότερα τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση των δεδομένων για κάθε υπόθεση που έγινε είναι τα ακόλουθα:

Υπόθεση 1. Η διαφορά μεταξύ των δύο ομάδων, δηλαδή του μέσου όρου των εργαζόμενων που απασχολούνται σε οντότητα που διαθέτει τμήμα εσωτερικού ελέγχου και εκείνων που απασχολούνται σε επιχείρηση που δεν διαθέτει τμήμα εσωτερικού ελέγχου δεν είναι στατιστικά σημαντική.

Υπόθεση 2. Οι μεταβλητές, βαθμός εφαρμογής πλαισίου επαγγελματικής εφαρμογής εσωτερικού ελέγχου και αποτελεσματικότερη λειτουργία συστήματος εσωτερικού ελέγχου δεν είναι ανεξάρτητες.

Υπόθεση 3. Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά στην αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου ανάλογα με τον αριθμό των απασχολούμενων εντός του ίδιου τμήματος.

Υπόθεση 4. Υπάρχει ισχυρή θετική συσχέτιση μεταξύ του βαθμού αποτελεσματικότητας εσωτερικού ελέγχου και του βαθμού βελτίωσης των δραστηριοτήτων του οργανισμού από την εφαρμογή ISO.

Υπόθεση 5. Υπάρχει μέτρια θετική συσχέτιση μεταξύ του βαθμού εφαρμογής των κανόνων που ορίζουν τα πρότυπα και του βαθμού συμβολής της εφαρμογής ISO στην καλύτερη οργάνωση της οντότητας.

Τα ανωτέρω μας κάνουν να καταλήξουμε στο συμπέρασμα πως πράγματι η εφαρμογή και υιοθέτηση ενός συστήματος ISO δύναται υπό συνθήκες να συμβάλει στην καλύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου μιας οντότητας.

4.2 Προτάσεις για μελλοντική μελέτη

Αυτό που παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον είναι το γεγονός πως τόσο ο εσωτερικός έλεγχος όσο και η εφαρμογή και συμβολή ενός συστήματος ISO για τις επιχειρήσεις έχουν μελετηθεί ερευνητικά σε μεγάλο βαθμό παγκοσμίως, όμως πολύ λίγη βιβλιογραφία υπάρχει μέχρι στιγμής που να επιδιώκει τη μελέτη συνδυαστικά των δύο ανωτέρω πεδίων, δηλαδή τόσο του εσωτερικού ελέγχου, όσο και της εφαρμογής και υιοθέτησης συστημάτων ISO. Επομένως σαν πρόταση για μελλοντική μελέτη προτείνεται η έρευνα σχετικά με τις συνθήκες που θα μπορούσαν να ευνοήσουν την αποτελεσματικότερη λειτουργία του συστήματος εσωτερικού

ελέγχου, όχι όμως μόνο στα στενά όρια των ελληνικών επιχειρήσεων, αλλά κυρίως εκείνων που εφαρμόζουν πιστά τα διεθνή πρότυπα και το πλαίσιο επαγγελματικής εφαρμογής εσωτερικού ελέγχου.

Βιβλιογραφία

- Bagozzi, R. P., 1994. *Principles of marketing research (pp. 386-422)*.. Cambridge, MA: Blackwell. : s.n.
- Bryman, A., 2017. *Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Chambers, A. D. & Odar, M., 2015. A new vision for internal audit. *Managerial Auditing Journal*, 30(1), pp. 34-55.
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K., 2011. *Research Methods in Education (7th ed.)*. London: Routledge.
- Dellai, H. & Omri, M. A. B., 2016. Factors Affecting the Internal Audit Effectiveness in Tunisian Organizations. *Research Journal of Finance and Accounting*, 7(16) , pp. 208-221.
- MexmonovS, 2020. THE ROLE OF THE INTERNAL AUDIT BASED INTERNATIONAL INTERNAL AUDIT STANDARDS IN UZBEKISTAN. *Архив научных исследований*, 33(1).
- Muijs, D., 2004. *Doing quantitative research in education with S.P.S.S*. London: Thousand Oaks.
- Petruzzello, M., 2021. International Organization for Standardization. *The Editors of Encyclopaedia Britannica*.
- Quinlan, C. και συν., 2017. *Μέθοδοι επιχειρηματικής έρευνας (Επιμέλεια: Ανδρονικίδης, Α. και Μπόλτας, Γ.)*.. Nicosia : Broken Hill Publishers.
- Ramly, E. F., Atan, H. & Osman, M. S., 2018. Issues and Improvement Opportunities in Management System Internal Audit – A Survey. *Proceedings of the International Conference on Industrial Engineering and Operations Management Bandung*, pp. 337-343.
- Sandhusen, R., 2000. *Marketing*. s.l.:Barrons Educational Series.
- Su, H.-C., Kao, T.-W. & Kevin, L., 2020. Where in the supply chain network does ISO 9001 improve firm productivity?. *European Journal of Operational Research*, 283(2), pp. 530-540.

Sumaedi, S. & Yarmen, M., 2015. The Effectiveness of ISO 9001 Implementation in Food Manufacturing Companies: A Proposed Measurement Instrument. *Procedia Food Science*, 3, pp. 436-444.

Tackie, G., Marfo-Yiadom, E. & Achina, S. O., 2016. Determinants of Internal Audit Effectiveness in Decentralized Local Government Administrative Systems. *International Journal of Business and Management, Canadian Center of Science and Education*, vol. 11(11), pp. 184-184.

Γαρδέλλης, Χ., 2006. *Ανάλυση δεδομένων με το SPSS for Windows*. Αθήνα: : Εκδόσεις Παπαζήση.

Δημητριάδη, Ζ., 2000. *Μεθοδολογία επιχειρηματικής έρευνας*. Αθήνα: Interbooks.

Δημητρόπουλος, Ε., 2004. *Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας*. s.l.: Έλλην.

ΕΜΠ, 2019. Κανόνισμός Ηθικής και Δεοντολογίας Έρευνας. *Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας Έρευνας*.

Ζαφειρόπουλος, Κ., 2015. *Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία; Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών*. Αθήνα: Κριτική.

ΙΕΕΕ, 2017. *Για την επαγγελματική εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου*. s.l.: Διεθνή Πρότυπα - IPPF.

Λαζαρίδης, Μ. & Γουργουλιάνης, Κ., 1999. *Παραβάσεις κανόνων δεοντολογίας και ηθικής στις ιατρικές δημοσιεύσεις*. Αρχαία Ελληνικής Ιατρικής, 16, σελίδες 10-12. επιμ. s.l.: s.n.

Λιάργκοβας, Γ. Π., Δερμάτης, Ζ. & Κομνηνός, Δ., 2018. *Μεθοδολογία της έρευνας και συγγραφή επιστημονικών εργασιών*. s.l.: Τζιόλας.

Παπαστάθης, Π., 2006. *Ελεγκτική και Εσωτερικός Έλεγχος. Μια συστηματική Προσέγγιση Εννοιών, Αρχών και Προτύπων*. Πειραιάς: BUSINESS PLUS ΑΕ..

Συλλογικό, 2015. *Διεθνές Πλαίσιο για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου (IPPF)*. s.l.: Ελληνικό Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (ΕΙΕΕ).

Πηγές Διαδικτύου

<https://iso4u.gr/organismoi>

<https://www.iso.org/home.html>

<https://www.e-nomothesia.gr/kat-astynomikos-astynomia/misthologika-oikonomika-tekhnika/n-3016-2002.html>

<http://www.opengov.gr/minfin/?p=9128>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Στη Λογιστική Και Ελεγκτική

«Έρευνα σχετικά με την ενίσχυση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου των Επιχειρήσεων που υιοθετούν Πρότυπα Διασφάλισης Ποιότητας ISO και το Πλαίσιο Επαγγελματικής Εφαρμογής του Εσωτερικού Ελέγχου»

Θα θέλαμε να σας ζητήσουμε να αφιερώσετε λίγο χρόνο και να συνεισφέρετε στην έρευνα που πραγματοποιούμε σχετικά με τη διερεύνηση της συμβολής των Προτύπων Διασφάλισης Ποιότητας και των Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς στην αποτελεσματική εφαρμογή και υιοθέτηση ενός Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με τα οριζόμενα Πρότυπα.

Η έρευνα υλοποιείται στο πλαίσιο εκπόνησης της Διπλωματικής εργασίας του φοιτητή **Ευάγγελου Γκούλιου** του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Λογιστική και Ελεγκτική του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Υπεύθυνος Καθηγητής και επιβλέπων της έρευνας είναι ο Αναπληρωτής Καθηγητής **Ανδρέας Κουτούπης** του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Σχετικά με τη συμμετοχή σας στην έρευνα και τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου σας διαβεβαιώνουμε για τα κατωτέρω:

- Η συμπλήρωση είναι ανώνυμη και διαφυλάσσεται η προστασία των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων εταιρειών και των εκπροσώπων αυτών στην έρευνα σύμφωνα με τις διατάξεις της Κοινοτικής Οδηγίας 680/2018 «GDPR».
- Τα στοιχεία που θα συλλεχθούν θα υποστούν επεξεργασία για τους σκοπούς της έρευνας και μόνο και τα αποτελέσματα θα είναι διαθέσιμα προς κοινοποίηση στις εταιρείες που επιθυμήσουν να λάβουν γνώση των αποτελεσμάτων της έρευνας.
- Η συμπλήρωση είναι οικειοθελής και ανα πάσα στιγμή κάθε συμμετέχοντας που εκπροσωπεί το δείγμα της έρευνας δύναται να διακόψει τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.
- Το ερωτηματολόγιο δεν περιέχει ερωτήσεις που προσβάλλουν ή θίγουν τους συμμετέχοντες.
- Παρακαλώ μην αποκαλύπτετε στοιχεία που αφορούν την επωνυμία της εταιρείας ή τα προσωπικά στοιχεία των εκπροσώπων αυτών.

Για τυχόν διευκρινίσεις ή επεξηγήσεις σχετικά με το ερωτηματολόγιο έρευνας μπορείτε να απευθυνθείτε στον ερευνητή:

Ευάγγελος Γκούλιος

Μεταπτυχιακός Φοιτητής του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Λογιστική και Ελεγκτική του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Email:

Σας ευχαριστώ πολύ για τη συμμετοχή σας και το χρόνο σας.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Η έδρα σας βρίσκεται

2. Έτη λειτουργίας της εταιρείας

0-1

1-5

5-10

10 και άνω

3. Τομέας δραστηριότητας

Πρωτογενής

Δευτερογενής

Τριτογενής

4. Μέγεθος επιχείρησης

Πολύ μικρή

Μικρή

Μεσαία

Μεγάλη

5. Αριθμός εργαζόμενων

0-10

11-50

51-250

251 και άνω

6. Νομική μορφή εταιρείας

Ο.Ε.

Ε.Ε.

Ε.Π.Ε.

Ι.Κ.Ε

Α.Ε

Άλλο

7. Εύρος δραστηριότητας

Εγχώρια

Παγκόσμια

8. Από ποιόν συμπληρώνεται το ερωτηματολόγιο;

Ιδιοκτήτης

Μέτοχος

Οικονομικός διευθυντής

- Υπάλληλος λογιστηρίου
- Υπεύθυνος Τμήματος εσωτερικού ελέγχου
- Άλλο

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

1. Λειτουργεί στην εταιρεία σας διακριτό τμήμα εσωτερικού ελέγχου;

- Ναι
- Όχι

2. Είστε ενήμεροι σχετικά με τη λειτουργία του τμήματος εσωτερικού ελέγχου;

- Ναι
- Όχι

3. Συνεργάζεται η εταιρεία σας με ελεγκτική εταιρεία για τη διασφάλιση της ποιότητας και της διαφάνειας κατά τη διενέργεια των λειτουργιών της;

- Ναι
- Όχι

4. Πόσοι εργαζόμενοι απασχολούνται στο τμήμα εσωτερικού ελέγχου;

- 0
- 1
- 2-5

6-10

11 και άνω

5. Σε τι βαθμό θα λέγατε πως εφαρμόζονται οι κανόνες που ορίζουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ή τα ΕΛΠ) κατά τη διενέργεια των εργασιών του τμήματος εσωτερικού ελέγχου;

Καθόλου

Λίγο

Μέτρια

Πολύ

Εξαιρετικά Πολύ

6. Σε τι βαθμό θεωρείτε πως το εργατικό δυναμικό που απασχολείτε εντός του τμήματος εσωτερικού ελέγχου είναι καταρτισμένο, ώστε να διεκπεραιώνει αποτελεσματικά τα καθήκοντα και τις διαδικασίες του εσωτερικού ελέγχου;

Καθόλου

Λίγο

Μέτρια

Πολύ

Εξαιρετικά Πολύ

7. Σε τι βαθμό θεωρείτε πως η εφαρμογή του Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής του Εσωτερικού ελέγχου συμβάλει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της εταιρείας σας;

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Εξαιρετικά Πολύ

8. Πως θα αξιολογούσατε την αποτελεσματικότητα του εσωτερικού ελέγχου; Επιλέξτε 0 για «καθόλου αποτελεσματική» και 5 για «εξαιρετικά αποτελεσματική».

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4

9. Σε τι βαθμό υλοποιείται παρακολούθηση των ευρημάτων του τμήματος εσωτερικού ελέγχου και πραγματοποιούνται σχετικές διορθώσεις βάσει των Προτύπων;

- Καθόλου
- Λίγο

- Μέτρια
- Πολύ
- Εξαιρετικά Πολύ

10. Σε τι βαθμό πιστεύετε πως ο Εσωτερικός έλεγχος συμβάλει στην καλή πορεία της επιχείρησής σας και προσθέτει αξία σε αυτή;

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Εξαιρετικά Πολύ

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΜΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ISO

1. Εφαρμόζετε και υιοθετείτε κάποιο Πρότυπο Διασφάλισης Ποιότητας;

- Ναι
- Όχι

2. Θεωρείτε πως η εφαρμογή κάποιου Προτύπου Διασφάλισης Ποιότητας θα μπορούσε να συμβάλει σε αποτελεσματικότερη εφαρμογή του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της οντότητας;

- Ναι
- Όχι

3. Σε τι βαθμό συνέβαλε η εφαρμογή ISO σε μεγαλύτερη οργάνωση της εταιρείας σας και των δραστηριοτήτων της;

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Εξαιρετικά Πολύ

4. Θεωρείτε ότι η πιστοληπτική σας ικανότητα αυξήθηκε μετά την εφαρμογή ISO;

- Ναι
- Όχι

5. Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι έχει δεσμευτεί η διοίκηση της εταιρείας από την εφαρμογή του ISO;

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Εξαιρετικά Πολύ

6. Θεωρείτε ότι οι στόχοι του Προτύπου Διασφάλισης Ποιότητας συμβαδίζουν με του στόχους του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της οντότητας;

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Εξαιρετικά Πολύ

7. Σε τι βαθμό θεωρείτε πως η εφαρμογή ISO έχει συμβάλει στη συνεχή βελτίωση των δραστηριοτήτων του οργανισμού και στη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος;

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Εξαιρετικά Πολύ

ΤΕΛΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ